

Generolas Smith Kalba.
Stalinas Gyvens 100 Metų?
Jurgio Dimitrovo Liga.
Fernando de los Rios.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

L A I S V Ė

THE LITHUANIAN DAILY

L A I S V Ė --- LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 131 * * * Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Birželio - June 6, 1949 * * * Metai XXXIX. Dienraščio XXXI.

IKALINTI 3 KOMUNISTAI, KAD NESUTIKO ŠNIPAUTI

Chambers Kreivai Prisieki prieš Algerį Hissą

New York. — Federaliame apskrities teisme vyriausias valdžios liudytojas Whittaker Chambers prisipažino, kad jis po priesaika melavo grand džiūrei prieš Algerį Hissą, buvusį valstybės departamento pareigūną Washingtono. Ta grand džiūre, pasiremdama melagingais Chamberso liudijimais pernai ir įkaltino Hissą. Tada Chambers pasakė, kad Hiss vogęs slaptus valdžios dokumentus, nešęs juos Chambersui, o Chambers perdavinėjęs tuos "sekretus" tariamiems "Sovietų šnipam" Washingtono.

Pernykščioje džiūreje Hiss po priesaika užgincijo Chamberso pasakas, kaip melus. Todėl Hiss ir buvo įkaltintas, esą, už "kreivą priesaiką."

Prisiekti Chamberso Melai
Dabar teisme Hiss advokatas Lloyd Paul Stryker klausimais privertė Chambersą prisipažinti, kad jis po priesaika melavo ne tik grand džiūrei, bet ir kongresmanų Neamerikin. Veiklos Komitetui ir valdiniam seklių biurui — FBI, "sviečydamas" apie savo ir Hissso ryšius su neva Sovietų agentais.

Paleistuvis
Hisso advokatas taipgi

Veteranų Pensijų Bilius Po Stalu Pakištą

Washington. — Kongreso Atstovų Rūmas buvo užgrybes pasiūlymą mokėti po \$72 pensijų per mėnesį abiejų pasaulinių karų veteranams, sulaukusiems daugiau kaip 64 metus amžiaus. Bet Senato vadai pakisio tą sumanymą po stalu, kaip praneša United Press. Sako, Senatas neims šio pasiūlymo svarstyti iki po naujų metų.

Trumano valdžia jau tre kartą išstojo prieš panašias pensijas veteranams.

Perša Koncentracijos Stovyklas Amerikoj

Washington. — Generalis prokuror. Tomas Clark reikalauja išleisti įstatymą, pagal kurį skiriami deportavimui svetimšaliai būtų be parankos laikomi. — O tam reikėtų koncentracijos stovyklų.

Londone dedamos pastangos pripažinti budelį Franko demokratu!

Be abejo, visa tai prisiimti tiems, kurie bėrė saujes žemės ant karsto, įleisto Kencio kapinių duobėn...

People's Lobby įvyks Washingtono š. m. birželio 8 dieną. Kiek atstovų jūsų organizacija ten siunčia?

Kinijos Liaudininkai Žygiuoja Link Kantono

Sanghai, Kinija. — Per kelias pastarąsias dienas Kinų Liaudies Armija nužygiavo 100 mylių - pirmyn linkui Kantono, dabartinės tautininkų "sostinės".

Pranešama, kad liaudininkai užėmė pozicijas už 300 mylių į šiaurę nuo Kantono. Teigiama, jog sutelkta 600,000 liaudies kariuomenės mūšiams dėl to didmiesčio.

Esą Einama prie 4 Didžiųjų Susitarimo Dėl Berlyno

Paryžius. — Keturių didžiųjų tautininkų užsienių ministrai, slaptai posėdžiaudami, tarėsi dėl sudarymo visų keturių kontrolės tarybos Berlynu.

Amerikiniai korespondentai praneša, kad gal bus susitarta. Užsieninis Sovietų ministras Višinskis iš pradžių reikalavo teisės kiekvienam tautininkui vetuoti - atmesti daugumo tarimus bet kokiais klausimais. Amerikos valstybės sekretorius Acheson siūlė tikrai kariniais klausimais palaikyti veto teisę, o visus kitus dalykus spręsti paprastu daugumu balsų.

Neoficialiai teigiama, kad Sovietai jau atsisakysiu nuo veto kai kuriais klausimais. Keturi Didieji taip pat svarsto vienodų markių įvedimą ištisam Berlynu.

Paul Robesonas Dainuos Kinijos Komunistams

Praga, Čechoslovakija. — Kinų Komunistų Partijos delegatai pakvietė Paulių Robesoną, didį amerikietį dainininką - artistą, atsilankyt vasarą ir dainuot liaudies valdomoje Kinijos srityje. Robesonas priėmė pakvietimą.

Tie kinų komunistų delegatai dalyvavo Čechoslovakijos Komunistų Partijos suvažiavime. Robesonas tuo tarpu lankėsi Pragoje šalies sostinėje. Dabar jis nuvyko į Varšavą.

Robesonas sakė reporteriams, jog savo kelionėje atgal iš Kinijos jis vėl apsilankys Čechoslovakiją, Lenkiją ir kitas liaudiškas respublikas rytinėje Europoje.

KALBOS PAKEITIMAS AMERIKINĖSE MOKYKLOSE ŠANGHAJUI

Sanghai, Kinija. — Kinų Liaudies valdžia įsakė ir amerikonių palaikomose mokyklose vartoti kinų kalbą, kaip pamatinę dėstomąją kalbą. Iki šiol tose mokyklose dėstomoji kalba buvo angliška.

LIAUDININKAI ŠTURMUOSIĄ ČANGŠĄ

Kanton, Kinija. — Tautininkų komanda pranešauja, kad Liaudies Armija greitai laiku, šturmuos Čangšą miestą, geležinkelio mazgą, 400 mylių į šiaurę nuo Kantono, dabartinės tautininkų "sostinės".

Ūkinė Sovietų Sutartis Su 5 Kaimynais

Paryžius. — Pranešama, kad Sovietų Sąjunga padarė 20-metinę ūkinio bendradarbiavim. sutartį su 5 artimiausiais kaimynais — Lenkija, Čechoslovakija, Vengrija, Bulgarija ir Rumunija.

Sakoma, jog visi tie kraštai duos vieni kitiems pramoninės - ūkinės paramos, bendrai svarstys gamybos planus ir reikalus ir dalinsis techniniais atradimais ir specialistais.

Trumano Demokratai Atvirksčiai "Taiso" Darbinį Bilį

Washington. — Valdiniai demokratai senatoriai vis dar "taiso" darbinį savo bilį, kuris siūlomas vieton priešunijinio Tafto - Hartley'o įstatymo.

Valdžios bilius "taiso" taip, kad jį įtrauktum įvairius posmai iš Tafto-Hartley'o įstatymo. Taisymai, be kitko, perša apriboti unijų pripažinimą ir duoti valdžiai galią užimti didžiąsias pramonės, jeigu jį darbininkai streikuos.

FBI Užgincija Atominius Šnipus

Washington. — Republikonas senatorius Hickenlooperis ir bičiuliai vis dar kelia truksmą prieš Davidą Lilienthalį, valdinės Atomų Jėgos Komisijos pirmininką. Hickenlooperis pasakoja, kad per komisijos "apsileidimą" dingo truputis atominės uranumo medžiagos iš Argonne laboratorijos, Chicago srityje. Jis įitaria, kad gal "šnipai" pavogę tą medžiagą.

Slaptosios FBI policijos agentai išsamiai dalyką tyrinėjo ir užgincijo vadinaimą šnipinę vagystę. Bet Hickenlooperis vis tiek tęsia savo giesmę.

Beveik visa ta uranumo medžiaga buvo surasta atomose.

Generolas W. B. Smith Sako, Sovietai Vengia Karo

New York. — Generolas Walter Bedell Smith, buvęs Amerikos ambasadorius Maskvai, pareiškė, jog Sovietai nenori karo ir vengia jo. Smith kalbėjo valstybės prekybos rūmų susirinkime praėjusią savaitę.

Prisimines apie Staliną, Sen. Smithas užtikrino, jog Stalinas visai sveikas; sakė, kad jis galėsias net 100 metų gyventi. Daug Stalino tautiečių Gruzijoje gyvena po 100 metų ir ilgiau, pridūrė Smithas.

Teisėjas Įkalino 3 Komunistų Vadus už Atsisakymą Šnipauti

New York. — Federalis apskrities teisėjas Haroldas Medina pasiuntė kalėjimą tris Komunistų Partijos vadus už tai, kad jie atsisakė išduoti teismui kitus komunistų veikėjus. Medina pareiškė, būk tuo atsisakymu jie "paniekinę teismą".

John Gates, Daily Workerio redaktorius, tapo įkalintas 30 dienų dėl to, kad jis atsisakė išduoti vardus komunistų, veikiančių tarp karo veteranų.

Henry Winston ir Gus Hall įmesti kalėjimą už tai, jog atsisakė išduoti vardus protestavo prieš Gates baudimą. Teisėjas įsakė laikyti juos kalėjime, iki pasibaigs byla prieš 12 komunistų vadų. Tuo tarpu jie bus teismam atvedami iš kalėjimo.

Winston yra organizacinis Amerikos Komunistų Partijos sekretorius, o Hall — Ohio valstijos Komunistų Partijos pirmininkas.

Teisėjas Medina grūmoja įkalinti ir komunistų advokatus, kad jie protestavo prieš tų trijų žmonių įkalinimą. Teisėjas vadino jų protestą "betvarkės kėlimu."

Komunistų vadai teisiškai neva už suokalbi "skelbti ir mokyti, kad reikia nuversti Jungtinių Valstijų valdžią jėga ir prievarta."

Amerika Neparduoda Kasyklinių Irankių Čechoslovakijai

Annecy, Francija. — Čechoslovakų valdžios atstovas pasaulinėje mity konferencijoje skundėsi, kad Amerika atsisako pardavinti Čechoslovakijai reikalingus anglija kasykloms gražtus, mašininus rutuliukus (ball bearings) ir kitus techninius irankius.

Jungtinių Valstijų delegatas John W. Evans, atsiliepdamas, pasakojo, kad Čechoslovakija tuos gražtus, esą, naudotų uraniu kasti. o minimeji mašininiai rutuliukai, girdi, būtų vartojami kariniams lėktuvams. — Uraniumas yra sprogstamoji atominė medžiaga.

Čechoslovakijos atstovas Zd. Augenthaler nurodė, jog Amerika boikotuoja prekybą ne tik su Čechoslovakija, bet ir su kitomis liaudies respublikomis.

GIRIA HITLERINĖ JAUNIMĀ

Berlin. — Čia atvykusi Dorothy Thompson, amerikė priešsovietinė laikraštinkė, gyrė buvusios Hitlerio jaunimo organizacijos narius, kaip "geriausius jaunuolius."

Atsisako Šnipauti
Valdžios prokuroras John F. X. McGohey reikalavo, kad John Gates pasakytų vardus komunistinio veteranų komiteto narių.

Gates atsisakė šnipauti prieš savo draugus, pridurdamas: — Tie žmonės dirba privačioje pramonėje. Aš nesakysiu jų vardų, nes jeigu pasakytiau, tai jie būtų išmesti iš darbo.

Teisėjas liepė išduoti tuos žmones. Gates atsisakė, pareiškdamas: — Aš, remdamasis pirmuoju ir penktuoju Jungtinių Valstijų Konstitucijos pataisymais, neduosiu atsisakymo į šį klausimą.

Tie Konstitucijos pataisymai įgalina teisiamąjį susilaikyti nuo tokių atsakymų, kurie jį pažemintų arba įkaltintų.

Komunistų Partijos sekretorius Eugene Dennis, vienas kaltinamųjų, kuris ginasi kaip pats savo advokatas, pakilo ir pradėjo dėstyti, jog teismas laužo konstitucines teises, versdamas Gatesą šnipauti.

Teisėjas liepė džiūrei pasisąlinti, kad negirdėtų Dennis'o parodymų. Paskui jis ir pasiuntė kalėjimą Gatesą, Hall'ą ir Winstoną. Visi trys buvo geležiniais pančiais surakinti ir kalėjimam nugabenti.

Komunistų advokatai prašė juos bent galui savaitės paliuosuoti, kad galėtų pasitarti su baudžiamaisiais. Teisėjas Medina užreiškė: — Nė vienai minutei aš jų nepaleisiu.

Kartu Medina koliojo komunistų advokatus, vadindamas juos "begėdžiais", "trukšmadariais" ir kt.

Teismas Spyrė Gatesą Išduoti Visą Komunistų Kuopą

Pirm įkalinimo Gates buvo klausinėjamas, kokiai komunistų kuopai jis priklauso, kur ta kuopa susirenka, koks partijos viršininkas priskyrė jį tai kuopai, kiek narių kuopa turi ir kas yra tos kuopos pareigūnai.

Į visus tuos klausimus Gates atsakė: — Nežinau, nežinau, nežinau.

PROTESTO MITINGAS

Civil Rights Congress šaukia masinį mitingą už protestavimui prieš šį teisėjo Medinos žiaurų ir neteisingą žygi, — prieš nusmerkimą trijų teisiamųjų komunistų kalėjimam.

Masinis mitingas įvyks antradienį, birželio 7 dieną, Union Square, New York. Pradžia lygiai 4:30 val. po pietų.

Buęs Amerikos ambasadorius Maskvoje, gen. Walter Bedell Smith, aną dieną sakė kalba New Yorko valstijos komercinio buto narių mitinge, įvykusiame Wall stryto dangorėžių šešelyje.

Jo kalbos tekstas nebuvo spaudoje skelbtas, o paduota tik viena kita ištraukėlė.

Atsiminkime: kuomet tokie generolai kalba kapitalistų mitinguos, tai jie dažnai pasako nemažai teisybės.

Buęs ambasadorius, kaip rašo New York "Times," čia, be kitko, pasakė:

Tarybų Sąjungos vyriausybė karo nenori.

Tarybinė santvarka yra tvirta; joks išvidinis pavojus jai negresia.

* * *

Bet tai ne viskas! Gen. Smith dar ir štai ką savo kalbon įkergė:

"Kiek aš žinau, maršalo Stalino sveikata yra gera. Gruzinams paprasta yra gyventi iki 100 metų..."

Stalinas, kaip žinia, yra gruzinų tautos sūnus.

Taigi šis spigutis, aš manau, generolo Smitho klausytojams buvo snunkiausia praryti.

Atsiminkime, Amerikos kapitalistai šiandien turbūt nieko taip nelaukia, kaip Stalino mirties.

O čia, va, ką šneka buęs ambasadorius!

Stalinas šiemet švęs 70 metų amžiaus sukaktį.

Jeigu generolo Smitho pranašystė išsipildys, tai, vadinasi, Amerikos kapitalistams, — tame skaičiuje ir jų lietuviškiems klaidukams, — reikės liūdnai laukti dar 30 metų to, ko jie laukė ligi šiol!

Bet per tą laiką ne vienas jų pačių nugarmės į pragaro gelmes.

* * *

Iš Sofijos pranešama, kad Jurgis Dimitrovas, Bulgarijos premjeras, serga kepenų liga; jis taipgi turi ir cukrinę ligą.

Šiuo metu Dimitrovas gydomi Tarybų Sąjungoje.

Dimitrovas, rodosi, turi 67 metus amžiaus.

Netenka nei sakyti, jog tarybinis medicinos mokslas daro viską šiam liaudies didvyriui išgydyti.

* * *

Praėjusį ketvirtadienį Kencio kapinėse, netoli New Yorko miesto, buvo kukliai palaidoti palaikai Dr. Fernando de los Rios.

Laidotuvų ceremonijos buvo atliktos be jokių religinių apeigų, nes mirusis buvo laisvųjų pažiūrų žmogus, materialistas.

Atsimename, Fernando de los Rios kadaise buvo Ispanijos respublikos ambasadorius Jungtinėse Valstijose.

Kai respublika žlugo, kai Ispaniją nusiaubė juodoji fašizmo banga, tai šis asmuo buvo pakviestas vienoje mokykloje profesoriauti.

Laidotuvėse, be kitų, dalyvavo buvęs Ispanijos respublikos premjeras Juan Negrin, taipgi užsienio reikalų ministras Alvarez del Vayo.

* * *

Miršta buvusiosios Ispanijos respublikos vadai ir gynėjai; o kelios dešimt tūkstančių anti-fašistų yra sukišta į Ispanijos kalėjimus.

Kiti tūkstančiai Ispanijos karo veteranų šiuo metu pasiskaidė po visą pasaulį.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

47 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. BR 2-8878

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPLES
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year \$7.00 Canada and Brazil, per year \$8.00
United States, per 6 months \$3.75 Canada and Brazil, 6 months \$4.00
Brooklyn, N. Y., per year \$8.00 Foreign countries, per year \$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months \$4.00 Foreign countries, 6 months \$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at
Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Naujos Profesijos Lietuvoje

Lietuva šiuo metu keičia savo veidą taip sparčiai, kad po kelerių metų ji bus griežtai kitokia, negu yra, sakysime, šiomet.

Kame gi vyriausias to keitimosi požymis? Vyriausiai tame, kad ten šiuo metu žemės ūkyje vyksta socialė revoliucija, vyksta perversmas, griežtas perversmas pačiam žmonių gyvenime.

Lietuvoje sparčiai kolektyvinamas žemės ūkis: šiuo metu jau yra virš 2,000 kolektyvinių ūkių, o su šiuo metu pabaiga jų ten bus veikiausiai apie 4,000.

Po keleto metų visas žemės ūkis bus, be abejo, su kolektyvintas, kadangi valstiečiai, pamatę kolektyvinių žemės ūkiu pranašumą, palyginus su pavieniū, visi stos į kolektyvinius—stos net ir tie, kurie ligi šiol dar vis svyruoja, nebeturi, atsisakinėja.

Su kolektyvinių ūkių atsiradimu pačiuose valstiečiuose atsiranda nauji "papročiai", nauji pokalbiai, nauji žodžiai, terminai, taipgi nauji daiktai, kurių pirmiau ten nebuvo.

Lietuvos miestai taipgi keičia savo išvaizdą: jie plečiami, gražinami, tobulinami. Kiekvienas jų sparčiai auga. Šiuo metu vyriausias visos Lietuvos dėmesis yra nukreiptas į sostinę Vilnių. Jis ryžtamsi labai ir greit pažangi.

Greitu laiku įsikurs Vilnių ne tik šimtai naujų didelių gyvenamųjų namų, apartamentnamų, keletas didelių hotelių (viešbučių), bet ir daug naujų dirbtuvių ir fabričių. Ligi šiol buvęs apleistas, apskuręs, Vilnius neužilgo bus visos Lietuvos pažiba.

Bet tai ne viskas! Lietuvoje atsiranda naujų profesijų, kurių ligi šiol nebuvo.

Praėjusio penktadienio Laisvėje tilpo A. Karvelio straipsnis, kuriame jis trumpai atžymi, jog šiuo metu Klaipėdoje veikia didžiulė jūrreivybės mokykla, kurioje mokosi šimtai lietuvių jaunų vyrų, būsimųjų laivų kapitūnų.

Ten pat: "Sparčiai tempais vyksta žemės ūkiu mechanizavimo procesas. Ir Lietuvos kaime pasidarė masinėmis traktorininkų, kombainininkų, mechanikų, masinių - traktorių stočių meistrų profesijos. Žemės ūkiu mokyklos ir technikumai bei mechanizacijos mokyklos jau parengė keletą tūkstančių žmonių naujų profesijų."

Iš tikrųjų! Tai vis naujos, ligi šiol Lietuvoje beveik negirdėtos profesijos, į kurias įsijungs tūkstančiai lietuviško jaunimo, — valstiečių sūnų ir dukrų.

Įdomu tai, kad Lietuvos mergaitės ir tos ryžtasi būti mechanikėmis, ryžtasi būti traktorininkėmis! Ratelis, staklės, adata jų jau nebevilioja, nes jos jaučia, jos mato, kad jų ir visos Lietuvos laimė glūdi masiniame darbe, kolektyviniame darbe. Na, ir jos tam darbei pasiryžusios atiduoti savo talentą ir pajėgas.

Po metų kiti, kuomet į Lietuvą bus galima įvažiuoti, ne vienas amerikietis lietuvis, pakliuvs ten, didžiai stebėsis visu tuo, kas ten per taip trumpą laiką buvo padaryta progreso srityje.

Dr. Bunche Gavo Skaudžią Pamoką

Dr. Ralph Bunche yra neegras mokslininkas ir visuomenininkas. Jis, atsimename, atstovavo Jungtines Tautas Palestinoje, kuomet Izraelio vadai tarėsi su arabišku valstybių atstovais dėl karo paliaubų sutarčių sudarymo. Neseniai šiam vyrui (Dr. Bunche) buvo pasiūlyta Amerikos valdžioje vieta — valstybės sekretoriaus padėjėjo arba vedėjo skyriaus, besirūpinančio Artimųjų Rytų ir Afrikos reikalais.

Dr. Bunche nuo šios vietos atsisakė. Kodėl? Vyriausia todėl, kad, priėmus naują tarnybą, jam ir jo šeimai reikėtų gyventi Washingtone, šalies sostinėje. Na, šitame mieste negrai yra bjauriai segreguoti, džimkrovizmas čia veikia labai aštrus. Vadinasi, apsigyvenus Washingtone, šitam žmogui tektų nešti tas pažeminimas, kurį kantriai (kol kas) velka jo tautos žmonės.

Tik neseniai viename Washingtono hotelių — Wardman Park Hotel— buvo šaukiamas (turbūt pusiau valdiškas) mitingas "Vidurrytinei padėčiai" apsvarstyti. Šin mitingam buvo užkvietas Dr. Bunche kalbėti. Jis gi gali tais reikalais kalbėti; jis ekspertas tame.

Bet minimo hotelio savininkas, sužinojęs tai, atsisakė šį žmogų įsileisti į mitingą. Juk tai užrūstintų baltuosius sovinius! Tai, girdi, negalima Amerikos sostinėje!...

Na, ir štai mitingas buvo atšauktas. Atsiminkime, Dr. Ralph Bunche nėra joks "raudonasis," joks "komunistinių polinkių" žmogus. Jis yra tiek palšas, kiek pats Trumanas; jis, beje, Trumano valdžiai labai nuolankiai tarnavo ir tarnauja. Nepaisant to: jeigu tu esi juodosios rasės narys, — tu pažemintas!

"Negruvi yra labai sunku Washingtono nors truputėlį išlaikyti žmogiškosios savigarbos," sakė Dr. Bunche. Aškus dalykas, įžeidimas Dr. Bunche yra įžeidimu visos darbingosios negrų liaudies Amerikoje.

Tarptautinė Apžvalga

Rašo D. M. Š.

Kongresas 365 balsais prieš 27 nutarė, kad karo veteranai, sulaukę 65 metų amžiaus, gautų po \$72 mėnesį pensijos. Išimtis yra daroma tik su tais, kurių, pavienių įplaukus sieks \$1,200 į metus, o vedusių su vaikais — \$2,500.

Šis tarimas dar eis į Senatą, kur laukiama didelio pasipriešinimo. Jeigu bus ir Senate priimtas, tai šaliai į 50 metų atsies \$65,000,000,000.

Nedarbas auga. Vien New Yorko valstijoje į savaitę bedarbių paaugo ant 17,892, taip, kad jau yra 486,756 bedarbių. Marylando valstijoje lapkritį buvo 25,700 bedarbių, o balandžio mėnesį jau 51,500, kaip rašo Baltimorės dienraštis "The Evening Sun."

Na, tai vokiečiai komunistas G. Eisler liko išsteisintas Anglijoje ir pasiekė Sovietų zoną Vokietijoje. Jo žmoną vis dar Mr. Clark agentūra tardo ir gąsdina deportavimu, nors ji pati jau seniai nori vykti pas savo vyrą.

Mr. G. Carrol rašo N. Y. Journal - American, kad per kelis pokarinius metus Jungtinės Valstijos, bedarant visokius karinius pasiruošimus prieš Tarybų Sąjungą, neteko vien "B-29" 84 bombininkų ir 490 lakūnų. Jis sako, kad kitose lėktuvų srityse taip pat yra dideli nuostoliai, ypačingai tarpe mūšio lėktuvų. Tai vis "šaltojo karo" aukos.

Jungtinių Valstijų ir Anglijos vyriausybės vėl pasiuntė protestus Bulgarijai, Rumunijai ir Vengrijai, būk pastarosios lauzo taikos sutartis, nuteisdamos šnipus ir religinius veikėjus, kurie kaltinami šalies išdavime. Abejotina, kad demokratinis valstybių vyriausybės kreips atydus, nes tie protestai, tai tik paprasta propaganda.

Anglija ir Argentina pasirašė 5-kių metų prekybos sutartį. Prekyba sieks po \$320,000,000 iš abiejų pusių. Anglija nori gauti 300,000 tonų mėsos iš Argentinos, o ji pažada Argentinai pristatyti po 1,500,000 tonų anglies ir 1,800,000 tonų aliejaus kas metai.

Bulgarija išeikė Jungtinių Tautų organizacijai protestą prieš Graikijos fašistus. Sako, kad dažnai graikų fašistų kareiviai puola bulgarų pasienio gyventojus ir sargus. Bulgarija sako: jeigu tie fašistai nebus suvaldyti, tai ji pati tą padarys.

Bolivijos valdonai dreba ir mobilizuoja vyrus nuo 19 iki 50 metų. Dalykas tik tame, kad sustreikavo 2,000 mainierių. Bolivijos policija ir kareiviai užpuolė mainierių ir kelis užmušė. Po streikas pradėjo plėstis ir kitur.

Bolivija yra Pietų Amerikoje. Ji užima 416,000 kvadratinų mylių ir turi 4,000,000 gyventojų. Didelis kraštas, atsilikęs, ten naujasi Anglijos ir Amerikos imperialistai už pirmenybę.

Czechoslovakijos Komunistų Partija turėjo suvažiavimą. Ji turi 2,311,066 narių. Dalyvavo broliški delegatai iš įvairių šalių. Dainavo pskilbės amerikietis Paul Robeson.

Czechoslovakija tikisi, kad

šiemet jos javų derlius bus geras. Taip rodo metų pradžia. Ji kaltina, kad Jungtinės Valstijos sulaukė \$27,000,000 vertės Amerikoje nupirktų reikmenų.

Czechoslovakijos katalikų kunigai, priešakyje su vyskūpu Juzef Beran, triukšmauja prieš liaudies demokratine vyriausybę, matyti, nori, kad imtų juos už sprando, kad jų prieteliai užsienyje galėtų šaukti apie "religijos persekiojimą."

Rumunija nutarė prakasti kanalą nuo Dunojaus tiesiai į Juodąsias Jūras, pradedant nuo Cernāvoda ant Dunojaus ir išvedant per Tasaui ežerą į jūrą. Kanalas žymiai pagerintų Dunojaus laivų išplaukimą į jūras. Mat, nuo šios vietos Dunojus tiesiai suka į šiaurę, o vėliau į rytus, kas sudaro apie 300 mylių ilgesnį kelią.

Savo laiku anglai norėjo čia prakasti kanalą, kad negalėtų Sovietų Sąjunga pasiekti kelio jų karo laivams Dunojaus žiotyse. Britai planavo, kad darbas ims penkis metus. Suprantama, kad demokratiška Rumunija tą darbą atliks greičiau ir ekonominiiais sumetimais.

Vokietija (Sovietų zona). Vokiečių Kongresas priėmė demokratinio turinio konstituciją. Pasiuntė skaitlingą delegaciją į Paryžių, kad Keturių Didžiųjų užsienio ministrų perstatytų Vokietijos reikalą. Bet ten Anglijos, Amerikos ir Francijos diplomatai atsisakė jų išlaikyti. Atrodo, kad vankarių "demokratų" zonose vokiečiai smarkiai stoja už šią konstituciją.

Sovietų sargai jūroj buvo sulaukę Jungtinių Valstijų vice-konsulą John Pereno ir tris merginas iš konsulato. Mat, jie "netyčia," "bangų nešami" atsidūrė kelios mylios Sovietų zonoje. Vėliau viena mergina, Miss Davis pasakojo, kad rusai su jais labai gražiai apsiėjo, tik labai stebėjosi, kad diplomatai buvo prastais senais rūbais apsilvikę ir apsiavę suplyšusiais apsiavais. Sako, kad tarybinis sargas pareiškė: "Suprantame, kokiais sumetimais ponas ir ponietės taip 'pasipuošėte'."

Lenkijos liaudies vyriausybė sako, kad reikės atimti nuo katalikų bažnyčių didelius žemių plotus. Juk vis vien kunigai ir vyskupai jų nedirba.

Naujai "valstybė" — Kirinaika. Buvusioje Italijos kolonijoje Libijoje susiorganizavo nauja valstybė Kirinaika ir paskelbė savo "nepriklausomybę." Priešakyje stovi arabų emiras (karalaitis) Sayedas.

Anglija tuojau paskelbė, kad ji sveikina tą sinusį (taip vadinasi vietos gyventojai) žygį. Matyti, kad ta nauja "valstybė" išskętas pagal Londono ponų įsakymą. Britai tikisi ją valdyti ir Bengazi mieste turėti savo karo laivyno bazes.

Libija yra šiaurinėje Afrikoje, užima 679,358 kvadratinis mylias ir turi apie 1,000,000 gyventojų. Didžiūmoje

PASTABOS

"Keleivis" dejuoja, kad Amerika jau apleido Kiniją ir dabar ji pakliūsianti Maskvos globon.

"Keleivis" turėtų nusiraminti. Kinija mokės pati save globoti be jokių apiekių, o Amerika savo globojamą Čiang Kai-šeką ir jo bičiulius galės parsigabenti į čia ir tuomet "Keleivis" lengviau atsidus.

"Keleivio" pamocininkas Tysliava irgi sielojasi, kad Amerikos komercinė spauda, Kinijos klausimu, tik pati save ramina. "Bet tai tik raminimasis. Tai einančio pro kapus švilpavimas."

Na, jeigu jau didžioji Amerikos spauda, praedidima pro čiang kai-šekinį kapus, tik švilpauja, tai nors Tysliava su savo bendradarbiais turėtų persižegnoti ir "Aniuolos dievo" sukalbėti.

Kunigo Balkūno Lietuvių Katalikų Amerikos Fondas atsišaukia į savo pasekėjus, kad jie patys nesismaugtų ir nesiduotų, kad kiti juos pasmaugtų, bet savo dolerių aukotų minimam fondui.

O kuomet jų kišeniai pasiliks tušti, tuomet jau galės nes tik pasismaugti, bet ir pasikarti. Už papildytą sauzudystę Balkūnas suteiks griekų išrišimą...

Graikijos liaudiečiai jau kelis sykius pasiūlė monarcho-fašistinei valdžiai tartis taikos klausimu, bet pastaroji vis atsisako.

Ji tol atsisakinės, kol ją Amerikos valdžia šers ir viskuo aprūpins. Juk dabar Graikijos valdžia yra Amerikos "burdingierius." O Amerikos valdžia tol šers, kol Graikija susilauks čiang kai-šekiško likimo...

Mūsų šalies kongresas jau rengiasi atostogų. Daugelis skundžiasi, kad jis per šią pusę metų nieko nenuveikė.

Man rodosi, tai įžeidimas kongreso ir už tokius skundus reikėtų patraukti atsakomybėn. Pereitais metais prezidentas Trumanas pasakė, kad pereitasis kongresas buvo prasčiausias, kiek tik jų kada buvo. Sienuis rūbais apsilvikę ir apsiavę suplyšusiais apsiavais. Sako, kad tarybinis sargas pareiškė: "Suprantame, kokiais sumetimais ponas ir ponietės taip 'pasipuošėte'."

Mūsų šalies kongresas jau rengiasi atostogų. Daugelis skundžiasi, kad jis per šią pusę metų nieko nenuveikė.

Man rodosi, tai įžeidimas kongreso ir už tokius skundus reikėtų patraukti atsakomybėn. Pereitais metais prezidentas Trumanas pasakė, kad pereitasis kongresas buvo prasčiausias, kiek tik jų kada buvo. Sienuis rūbais apsilvikę ir apsiavę suplyšusiais apsiavais. Sako, kad tarybinis sargas pareiškė: "Suprantame, kokiais sumetimais ponas ir ponietės taip 'pasipuošėte'."

Mūsų šalies kongresas jau rengiasi atostogų. Daugelis skundžiasi, kad jis per šią pusę metų nieko nenuveikė.

Man rodosi, tai įžeidimas kongreso ir už tokius skundus reikėtų patraukti atsakomybėn. Pereitais metais prezidentas Trumanas pasakė, kad pereitasis kongresas buvo prasčiausias, kiek tik jų kada buvo. Sienuis rūbais apsilvikę ir apsiavę suplyšusiais apsiavais. Sako, kad tarybinis sargas pareiškė: "Suprantame, kokiais sumetimais ponas ir ponietės taip 'pasipuošėte'."

Mūsų šalies kongresas jau rengiasi atostogų. Daugelis skundžiasi, kad jis per šią pusę metų nieko nenuveikė.

"Vienybė" tūlas S. Mackevičius atidengė paslaptį, kaip galima bolševizmą sunaikinti. Jis pataria, kad su kiekvienu burnos atidarymu reikia šaukti — "Bolševizmą reikia sunaikinti."

Matyti, Mackevičius studijuoja bibliją, nes ten yra pasakyta, kad kuomet izraelitai negalėjo užimti Jerichono miesto, tai visokiais balsais šaukdami, trūbydami, būnydami apėjo apie jį septynius sykius, tuomet sienos subyrėjo ir miestą užėmė. Taip gali atsitikti ir su bolševizmu. Tik patarti-na Mackevičiui ir jo armijai visuomet valgyti česnakus su čibuliais ir rėkiant gerai pūsti, tuomet jau aš pasekmes užtikrinu...

Hooverio laikais spauda ir per radio visokie pranašai būnijo, kad krizį pakeičia gausa, kad ji jau iš tamsaus skersgatvio išsavo nosį ir tuojaus pasirodys plačioje apšviestoje gatvėje.

Trumano laikais ta pati spauda ir komentatoriai būnija, kad pragyvenimo reikmenų kainos atpinga ir kad darbininkai tuojaus susilauks gerbuvio.

Ir ištikrųjų, jau keli milijonai darbininkų turi gerbuvi, nes rytais nereikia keltis ir bėgti į dirbtuves. Ar tai ne gerbuvis?

Turėjome Hooverio miestus, bet greitai susilauksime ir Trumano miestų.

Mūsų šalis pradeda pagarsėti užpuolimais, apilėsimais, unijų vadų žudymais ir ragangaužiais.

Dar trūksta vieno dalyko, tai įstatymo, kad ant sukurtų lauzų galima būtų deginti visus tuos, kurie skirtingai protauja, negu Washingtono valdinė mašina.

Prezidentas Trumanas atsisakė piliečių, kad per Memorial Day jie melstųsi už taiką.

Taip, piliečiai lai meldžiasi ir prašo dievo taikos, o valdžia visu smarkumu ginkluojasi ir kitas šalis apginkluoja.

Ar tai nesityčiojimas iš dievo ir piliečių? V. Paukštys.

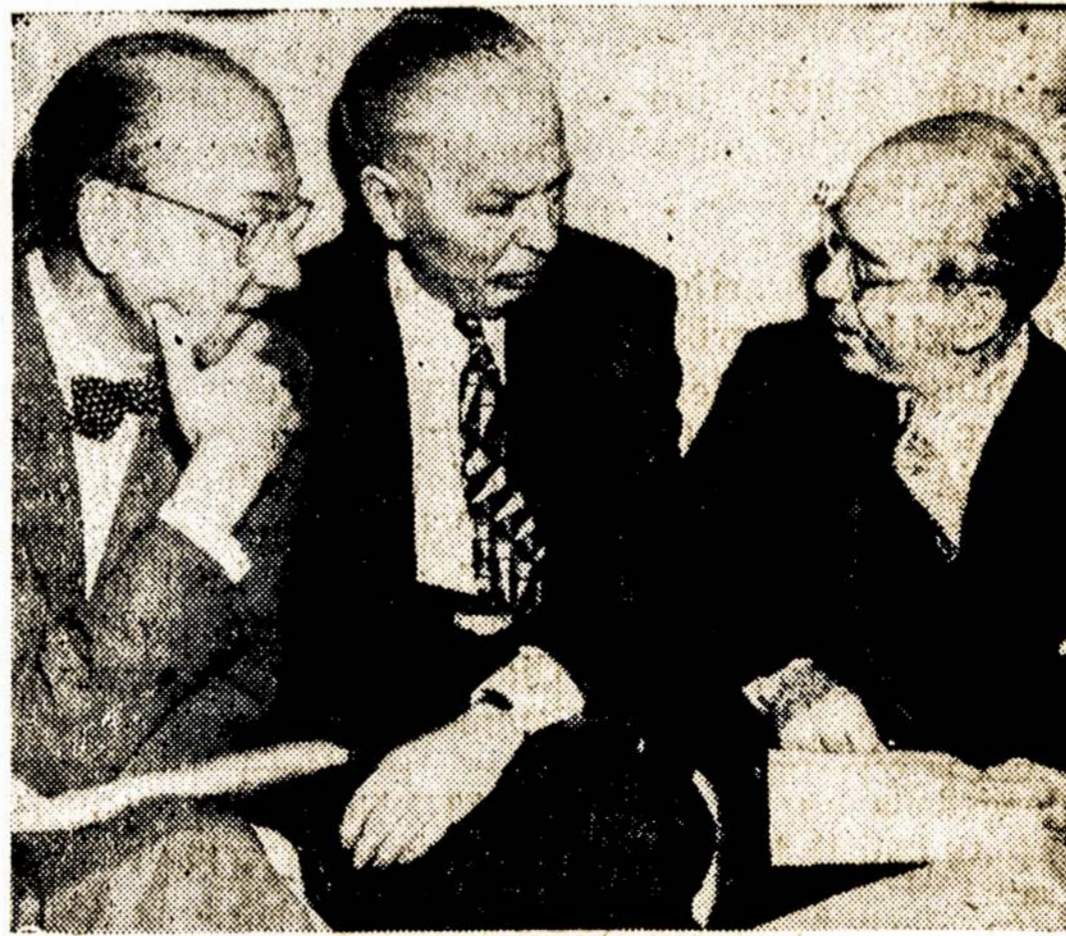
SAUGOTIS "DRAUGISKŲ" LAUKINIŲ ŽVĖRIUKŲ

Lapės, šėškai ir kiti laukiniai žvėriukai paprastai bėga nuo žmogaus. O jeigu tie žvėriukai atrodo draugiški ir nebailus, tai ženklas, kad jie gali būti pagędę; gali įkasti ir aprieti, kaip įspėja Amerikos Veterinarų (gyvulių gydytojų) Susivienijimas.

Dar didesnis pavojus, kad pagędęs laukinis žvėriukas gali įkasti šuni, o šuva aprieti žmones ir naminius gyvulius.

Chaim Weizmann, Izraelio prezidentas, yra gimęs Rusijoje; mokslą įsigijo Vokietijoje ir Šveicarijoje; 1906 metais atvyko Anglijon ir už 4 metų patapo jos piliečiu. Moksliniais savo išradimais jis patarnavo Anglijos karui prieš nacius. Dabar jis Izraelio respublikos prezidentas.

London. — Anglija bijo, kad kinų komunistai neužimtų Formozos salos.

Atominės Energijos Komisijos pirmininkas David E. Lilienthal (kairėje) pasirošia stoti lydėti kongresniam komitetui Washingtono. Jis sakė, kad jis pagedautų "viešo svarstymo." Pirm eįjimo pas komitetą jis pasitaria su savo padėjėjais Sumner Pike ir Lewis Strauss.

STEBĖTINA MEDICINOS PAŽANGA PRIEŠ LIGAS PER 30 METŲ

Amerikietis daktaras Paul de Kruif, žymus mokslinis rašytojas, atranda, kad gydymo mokslas per paskutinius 30 metų daugiau padarė pažangos, negu per 3,000 metų pirmiau.

Pirmuoju pavyzdžiu dr. de Kruif ima savo tėvus; sako: — Mano tėvas mirė, būdamas 60 metų amžiaus. Pirmo jis per 10 metų tik pusiau gyveno, beveik badaudamas. Tėvas sirgo cukralige (diabetes), o badavimas buvo vienintelis tada žinomas gydymas toje ligoje.

Mano motina taip pat sirgo cukralige, bet jau po to, kai buvo išrastas insulinas. Ji pilnai ir veikliai gyveno iki 82 metų amžiaus. Insulinas, cukraligės gyduolė, ir kiti medicinos mokslo atradimai palaikė motiną sveiką, laimingą ir gyva iki 1948 metų. Tie atradimai buvo nežinomi 1917 metais, kada mano tėvas mirė.

Marai

Per trejetą dešimtųjų metų mokslas išplėšė iltis marams, kurie pirmiau papjovė šimtus milijonų žmonių.

Moksliniai medicinos stebūklai per šį trumpą laikotarpį trečdaliu paligino vidutinį amerikiečių amžių. 1917 metais nebuvo skiepu nuo difterijos ir tetano (skaudaus žandikaulių rakinimo). Niekas tada nebuvo girdėjęs apie sulfų vaistus, gydančius kraujo užnuodijimą, smegenų plėvių uždegimą ir buboninę žariją; o tai maras, kuris vienu metu išžudė du trečdalius visų Europos gyventojų.

1917 m. nebuvo atabrino nei DDT chemikalų kovai prieš maliariją; ši gi liga praeityje nušlavė ištisas civilizotas tautas.

Pirm trejetą dešimtųjų metų nebuvo nei dirbtinių (sintetinių) vitaminų nei hormonų, kuriais dabar taisoma pavojingas nusilpimas dėl blogos mitybos, saugoma negimusiu kūdikių gyvybė ir ilginama sveiko amžiaus laikotarpis. Dar visai nežinomas tada buvo penicilinas ir kit. tos rūšies vaistai (antibiotikai), kurie dabar yra didieji kovotojai prieš giltinę.

1917 metais X-spinduliai ir radiumas dar nebuvo paskirti kaip dideli vėžio ligonių gelbėtojai nuo mirties.

Gydytojai - chirurgai tada nedrįso daryti operacijų, kurios dabar išgydo beviltingus džiovininkus, pastoja kelią kraujo papludimui į smegenis, atgaivina sustojusią širdį ir pagydo inkstų ligą. Tai ligos, kurias dažnai iššaukia pavojingai aukštas kraujo spaudimas.

Naujagimiai

1917 m. mirė po 94 iš kiekvieno tūkstančio gimusių kūdikių pirmaisiais gyvenimo metais.

Sveikatos mokslininkai, vadovaujant čikagiečiui daktarui Hermanui, atrado, jog blogi gimdymų aptarnavimai ir netikęs pieno pasteurizavimas tūkstan-

čiai marina naujagimius ir pirmamečius kūdikius.

Tie blogumai palaipsniui buvo pašalinti, ir 1947 m. jau dviem trečdaliais mažiau mirė naujagimių kūdikių, negu 1917 m. Gyvi išliko du milijonai, šeši šimtai tūkstančių kūdikių visoje šalyje, kurie būtų žuvę, jeigu dalykai nebūtų buvę pataisyti.

Kūdikių Ligos

Difterija pirm 30 metų pasmaugdavo daugiau kaip pusę kūdikių, mirstančių nuo keturių didžiųjų kūdikystės ligų. Paskui francūzų daktaras G. Ramon'as išvystė skiepus nuo difterijos. Tuos skiepus naudojant, dabar faktinai pašalintas difterijos pavojus. Seniau, pavyzdžiui, Chicagoje difterija numarindavo iki 1,000 kūdikių per metus; o pernai jau nė vienas kūdikis Chicagoj nemirė nuo to ligos.

Skiepijimas išlupa žmogui žudiškąjį gylį iš kokliušo. Sulfų ir penicilino gyduolės mažina mirimų skaičių nuo skarlatinos ir plaučių uždegimo, kuris dažnai se-

ka po tymų. O šios keturios ligos būdavo didžiosios kūdikių žudytosios pirm mokyklinio amžiaus.

Rachitas (rickets) silpnindavo ir žalodavo kūdikius taip, kad jiems lengvai prikibdavо kitos, mirtingos ligos. Bet Wisconsin dr. Harry Steenbock išrado vitamą D, kaip vaista nuo rachito, ir nuo tada ši liga jau nepavojinga.

Per 30 paskutinių metų viso 80 nuošimčių sumažėjo kūdikių mirimai nuo mirtinųjų ligų, kaip apskaičiavo Metropolitan Gyvybės Aptraudos kompanija.

Taigi ligos jau nėra didžiosios berniukų ir mergaičių marintojos pirm mokyklinio amžiaus. Dabar daugiau jų žūva nelaiminguose atsitikimuose, negu nuo ligų.

Siltinės ir Mirtingi Viduriavimai

Geresnis švaros prižiūrėjimas ir pieno pasteurizavimas laimėjo šaunias pergalės prieš siltines (karštines) — tatau per paskutinius 30 metų 99 nuošimčiai numušė mirimus dėl šios

ligos.

Švaros sąlygų pagerinimas ir pieno pasteurizavimas pasirodė sėkmingais ginklais ir prieš viduriavimų ligas. 1917 metais. tos ligos pražudė 80 tūkstančių amerikiečių, o 1946 m. jau tik 8 tūkstančius.

Plaučių Uždegimas ir Džiova

1917 metais daugumas gydytojų nesitikėjo, kad galėtų būti bet kada surastu gyduolė nuo plaučių uždegimo - pneumonijos ir džiovos. Tačiau dr. L. Whitby 1938 metais Anglijoje atrado, jog sulfapyridinas išveja plaučių uždegimo perus iš beveik jau dvesiančių nuo tos ligos pelių.

Pasirodė, kad sulfapyridinas saugo nuo mirties ir žmones, sergančius plaučių uždegimu, nors ir tąso ventū kai kuriuos ligonius.

Tada amerikietis daktaras Richardas Roblin su savo bendradarbiais leidosi "virti" visokius sulfa vaistus ir pagamino sulfadiaziną. Dabar gydytojai, varstodami sulfadiaziną sykiu su penicilinu, greitai už-

muša plaučių uždegimo, perus.

Pirm 30 metų nuo plaučių uždegimo mirdavo 85,000 amerikiečių per metus, o pernai temirė tik 20,000.

Nors džiova dar nuvaro į kapus apie 50,000 amerikiečių kas metai, bet daktaras Selmanas Waksmanas ir jo bendradarbiai Rutgers Universitete (New Jersey) neseniai išrado vieną svarbių ginklų — streptomyciną — prieš sausligę. Ir streptomycinas jau išgelbėjo gyvybes daugeliui džiovininkų, kurie būtų mirę be šios gyduolės. Paskutiniu gi laiku atrasta dar nauji vaistai, kurie padeda streptomycinui gydyti tokius ligonius.

Per paskutinius 30 metų buvo sulauktyti bei atremty ligų perai, kurie praeityje išžudė bilionus žmonių.

Maliarija

Maliarijos giltinė pirm 30 metų tūkstančiais kirsdavo amerikiečius pietinėse valstijose. O 1947 metais suskaičyta viso jau tik apie 200 mirusių nuo tos ligos

istisoje šalyje. Tai todėl, kad naujai išrastieji chemikalai — DDT, atabrinas ir aralenas — lengvai ir greitai naikina tokius uodus, kurie išnešioja maliarijos bakterijas.

Sifilis

Pirm 10 metų sifilis numarindavo 21,000 amerikiečių per metus, o dabar tikta 13,000.

Sifilis dabar išgydomas per 30 valandų, vartojant peniciliną ir kartu naudojant arseniko ir bismutho vaistus ir sukeliant dirbtinį karštį (fyverį) ligonyje.

Per paskutinius dvejus metus penktadaliu sumažėjo ir apskirėtimai sifiliu, kaip praneša Jungtinių Valstijų Sveikatos Istaiga. Vis tai naujųjų gyduolių nuopelnas.

Tetanas ir Meningitis

Pirm 30 metų šeldavo dvi baisios epideminės, limposios ligos — tetanas (skaudus žandikaulių surakinimas) ir meningitis (galvos ir nugarakaulio smegenų plėvių uždegimas). Šios ligos pasmaugdavo tūkstan-

čius amerikiečių kas metai. O dabar mirimai nuo tų ligų jau 76 nuošimčiai sumažėję.

Sulfadiazinas sustabdė meningitės epidemijas, o tetanas jau atremiamas tam tikrais skiepais, sujungus juos su pirmiau išrastais prieš - difteriniais skiepais.

Neseniai atrastas aureomycinas įveikia ir daugelį virusų, tai yra, pačių smulkiausių, slaptiausių perų, iššaukiančių pavojingas kimbamasias ligas.

Pastaruoju laiku pagamintas chromocetinas išgydo šiltines (karštinę) ir tokias riketsines ligas, kaip tifas.

Žymėtina, jog pirmiau nebuvo jokios gyduolės nuo šiltinių, kurios tad ir numarindavo dešimtadalį savo ligonių.

O dabar Rutgers Universiteto mokslininkai paskelbė dar naujausią savo atrastą ginklų prieš džiova — neomycetiną.

Mažakraujystė

Pirm 30 metų pragaištingoji mažakraujystė (perniciosis anemia) numarindavo visus savo ligonius. Bet 1924 metais daktarai George Minot ir William P. Murphy (Bostone) atrado, kai jei ligonis valgytų apsieiai kepenų (jaku), tai galės atsilaikyti prieš mažakraujystę ir gyventi faktinai pilną metų skaičių.

Dabar Jungtinėse Valstijose yra 100 tūkstančių gyvųjų ir sveikų žmonių, kuriuos mažakraujystė būtų palaidojusi, jeigu ne tas daktarų Minoto ir Murphy'o atradimas. Dabar tie žmonės normaliai gyvena, naudodami kepenis arba kepenų ištraukas (ekstraktus).

O dr. Spiess ir bendradarbiai pastaraisiais metais atrado, jog foliškoji rūkštis (folic acid) taip pat gydo mažakraujystę. Dabar ši gyduolė (vienas B rūšies vitaminų) yra dirbtinai gaminama ir vaistinėse parduavinėjama.

Naujieji medikalai atradimai nuo 1917 metų iki šiol apsaugojo viso apie 10 milijonų amerikiečių gyvybių.

Trūksta Lėšų Kovai prieš Vėžį ir Širdies Ligas

Dar nenugalimi toki žudikai, kaip širdies ir vėžio ligos. Tačiau, jau padaryta svarbių žingsnių pirmyn kovoje prieš vėžį.

Medicinos mokslininkai skundžiasi, kad šalies valdžia beveik apleidžia kovą prieš šias ligas; neskiria gana lėšų, negamina platus plano atakom prieš vėžį ir širdies ligas.

Atominių bombom valdžia išieškvoja daugiau kaip bilioną (tūkstantį milijonų) dolerių per metus. O jeigu bent dešimtą dalį tokios pinigų sumos skirtų planingai kovai prieš ligas, tai gal per keletą metų jau būtų įveikta ir vėžys ir širdies-ligos, kaip teigia atsakingi mokslininkai.

N. M.

Kodėl Amerikiečiai Skaito Dienraščius

Nežiūrint radijo, amerikiečiai pasigenda kasdieniniu laikraščiu, kuomet negali jų gauti, kaip atrado Columbijos Universiteto Visuomeninių Tyrinėjimų Biuras.

Laikraščių išvežiotųjų streikas andai buvo sustabdytas dienraščius daugumai New Yorko gyventojų. Tad Columbijos Universiteto biuras pasiuntė tyrinėtojus, kurie apklausinėjo 60 žmonių — turtingų, beturčių, profesionalų, darbininkų ir kt.

Beveik visi tie žmonės sakė, kad jie nori žinoti,

kas dedasi pasaulyje, todėl pasigenda dienraščio. Tačiau tik apie trečdalis jų tegalėjo paminėti, kokį svarbų įvykį jie norėtų žinios sekti. Šio trečdaliao didesnioji dalis sakė, jog jie žingeidauja naminiu Kinių karu.

Pusė visų apklausių asmenų negalėjo nurodyti, apie ką jie nori naujausių žinių. Kiti paminėjo einaimąją dėl žmogžudystės bylą, kuria jie įdomauja.

Daugelis kasdien skaito dienraštį todėl, kad mėgsta skaityti. Jeigu jie negauna dienraščio, tai skaito, kas tik pasitaiko — senus žur-

nalus, net knygas, nors knygų skaitymas jiems nepatinka.

Dienraščius jie mėgsta todėl, kad skaitymas čia padalintas į mažas dalis — žinias, kurias ant greitųjų galima peržiūrėti.

Kai kurie žmonės skaito, kad galėtų išvengti nuobodumo ir užmiršti asmeninius rūpesčius. Toki sakė: "Kada žmogus skaitai, tai nukreipi mintis nuo kitų dalykų."

Daugeliui atrodo, kad geriau skaityti dienraštį, negu viską, negu gilintis į detektyviskus arba slapybių apsakymus. Nes, skai-

tant tokius apsakymus, žmogus užtinka nesmagių priminimų iš savo paties gyvenimo, kurie skaudina jam sąžinę.

Nemažai moterų skaito skelbimus, iš kurių renkasi pirkinėjus. Kai kurios seka pranešimus apie mirtis, žūri, ar nemirė koks pažįstamas.

Daugelis perka dienraščius, išskodami darbo ar biznio progos.

(Sėrų - bonų pirkėjai akylai seka žinias apie jų kilimą bei smukimą. Dauguma amerikiečių griebiasi ypač pranešimų apie sportus. Bet Columbijos Uni-

versiteto pasiūsti apklausinėtojai nieko apie tai nesaiko.)

Kai kurie tēmija "pletkus" (gossip) apie "aukštosių" klasės žmones. Kiti skaito "asmeninių patarimų" skiltis, nori sužinoti keblius kitiem žmonem klausimus, palyginti juos su savais keblumais ir pasimokyti.

Viena skaitytojų grupė sakė, jog jie seka dienraščių žinias, kad galėtų pasirodyti apsišvietusiais pakilimą bei smukimą. Dauguma amerikiečių griebiasi ypač pranešimų apie sportus. Bet Columbijos Uni-

J. C. K.

VISOKI IŠ VISUR ĮVAIRUMAI, -- K. BEVARDŽIO SURANKIOTI

Siemet sukanka 340 metų, kai anglas Henry Hudson atrado ir ištyrė Hudsono upę, New Yorko sritį. Nuo tada. ši upė ir vadinama jo vardu — Hudson.

New Jersey valstija turi 7,736 ketvirtines mylias. Savo plotu ji skaitoma 45-ta, kaip mažoji valstija. O gyventojų skaičium New Jersey yra 9-toji iš didžiųjų valstijų.

Siemetiniame kandidatų saraše tarptautinei Alfredo Nobelio dovanai gauti už taiką yra įrašytas fašistinis Argentinos prezidentas Peronas ir jo pati Eva; kandidatų saraše tai dovanai yra ir amerikietė Eleanor Rooseveltienė.

Argi tai ne pasityčiojimas iš to garsaus Nobelio testamento, jo paties parašyto 1895 metais?

Kas tai paleido paskalą Hanoveryje, Vokietijoje, kad praeito kovo 17 d. turėjus įvykti pasaulio pabaiga. Tas paskalas ypač plačiai pasklido Mschendorfo DP (išvietintųjų) stovykloje.

Kad bent prieš mirtį gautų linksmaiau pagyventi, žmonės, ką turėjo, mainė už alkoholį bei maistą ir uilijo. Kiti bažnyčiose tupėjo ir laukė šventablvos mirties.

Dar yra silpnai protuiančių, stebūklais tikinčių žmonių.

Tūlas dipukas Jolsoņas, gimęs Vokietijoje, bet visą laiką gyvenęs Varšavoje, atkeliavo 1947 metais į New Yorką be jokio turto; o dabar jis jau milionierius.

Jis iš Lenkijos turėjo patyrimų su suvamosis mašinomis, ir čia atvykęs pasiskolino \$2,000 iš vienos žydų organizacijos ir pradėjo prekiauti tokiomis mašinomis, kurių dar per mažai buvo. Dabar, sakoma, jo turtas siekia virš milijono dolerių.

Apskaičiuojama, kad Jungtinėse Valstijose per metus sunaikinama 1,617,853 automobiliai kaip nusenę ("skriapai"). Nuo 1925 iki 1949 metų tokių automobilių sunaikinta apie 38,828,470.

Indijoje, Anglijoje, Airijoje ir Svedijoje automobilistai važiuoja kairiuoju gatvės šonu, o ne dešiniu, kaip

pas mus.

Šis klausimas buvo pakeltas Jungtinių Tautų posėdyje ir diskutuota kone visa diena, kad reikėtų suvienodinti automobiliais važiavimą.

Vadinamas Lietuvos "vaduotojas", pralotas Krupavičius, kalbėdamas Mahanoy City, bedieviškai "nubliuznio."

Tas fašistų ir socialistų gerbiamas sveičias - kunigas plūdavo gimęs Amerikoje lietuvius jaunuolius, kad jie vadinasi amerikoniais; ir štai kokį palyginimą jis davė:

"Jeigu tu būtum gimęs kiauiliu tvarte, tai kas tu šandien būtum?"

Viena prakalbų klausytoja, karšta katalikė, giliai atsidsido ir sako: "Tai biuri bliuznerstva. Juk ir Kristus gimė tvarte, kuriame buvo asilas, karviu, avių, gal ir kiauilių. Tai kaip pralotas ji pavardintų?"

Penkių savaičių bėgiu prieš kalėdų šventes National Tuberculosis Association (draugija kovai

prieš džiovos ligą) kas metai išparduoda tam reikalui ženklelių už \$20,000,000. Pati draugija gauna iš tos sumos tik 5 nuošimtį.

Anna A. R. Moses, jos vyrui mirus, būdama senyva našlė, pradėjo aliejinis paveikslus piešti ant storo audeklo (canvas). Per 12 metų ji nupiešė 1,300 didokų artistišku paveikslų. Jų parodomui, ji išdėliojo paveikslus savo giminės vaistinėje East Orange, N. J.

1938 metais vienas dailės galerijom piešinių supirkinėtojas patėmijo toje vaistinėje našlės Moses paveikslus ir visus urmu supirko. Dabar tų piešinių galima matyti visose didžiose paveikslų galerijose.

Tas paveikslų biznieriū gavo šimtus tūkstančių dolerių pelno už mimimus našlės piešinius.

Chicago Lincoln Parko žvėrinčiūje yra didelė bezdžionė - gorilla, kurios vertė skaičiuojama \$100,000. Tai būtų aukščiausia tos rūšies žvėries kaina pasaulyje.

Kazys Bevardis.

GRYNOS SAŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERSIGORA Vertė N. ZIBERTAITE

5-26-49

(Tąsa)

Buvau tik pagalvojęs: „E, kad taip į partizanus!...“ — ir likimas, lydekai įsakius, man panorėjus, tai man tuojau suteikė. Tai negirdėta, romantiška, pasakiška...

Žmona atvažiavo aplankyti manęs su sūniumi Zenia, gimusiu Maskvoje oro puolimo metu, tą pačią dieną, kai jo tėvas tapo kareiviu. Už tą žygį mes jį praminėm zenitinku. Sūnelį atvežė supažindinti su manimi.

Tomis dienomis parašutinkų lakūnas - instruktorius, majoras Jusupovas, treniravo mus parašutinio šokimo. Pirmajai pamokai mes pasiruošėme, kaip prityrę studentai. Kiekvienas turėjome rankose storą sąsiuvinį ir pieštuką lekcijų užrašams. Majoras Jusupovas išskleidė prieš mus ant didelio ilgo stalo parašutą ir pasakė su ryškiu totorišku akcentu:

— Štai, čia yra automatinis desantinis parašutai. Šis parašutai viską daro pats. Iš tavęs reikalaujama viena: kad apatinės kelnės liktų švarios. Nereikia nieko traukyti. Parašutai viską daro pats...

Teorinė pamoka dalis tuo buvo baigta. Bet užtat Jusupovas pats pakildavo su kiekvienu mūsų ir ora, treniruotės metu atidžiai apžiūrėdavo kiekvieną spara ir niekam nieko nepatikėdavo. Panaudotus parašutus visuomet suvyniodavo pats. Vėliau aš sužinojau, kad kaip tik nuo parašuto suvyniojimo priklauso, ar išsiskleis jis ore išsokant ar ne. Skrendant kautynių metu į frontą, Jusupovas skrisdavo taip pat drauge.

Būdavo atsitikimų, kad žmonės, pasiekę tikslą, nebeturė jėgų atsiskirti nuo lėktuvo. Tasai baimės jausmas yra pažįstamas visiems parašutininkams. Baisu šokti staigiai šaltan vandenin, bet bėgiau yra skirtis nuo lėktuvo. Anksčiau atsitikdavo, kad žvalgus parsigabendavo atgal: jie mėslungiška išsikibdavo į lėktuvą ir niekaip nenorėdavo šokti. Tokiais atvejais Jusupovas, lydėdamas mus, ramiai paimdavo žmogų už pakarpos ir lengvu paspyrimu ir užpakalį išmesdavo jį už borto. Parašutai buvo, iš tikrųjų, automatinis ir be užgaidų. Vėliau mes jį vadindavome „šuns grandine.“ Virve, ant kurios galo kablys, jis pririštas prie geležinės sijos; prieš išskrendant į tave kabina šį kabli, ir tu tupi mašinoj, lyg pririštas šuniukas.

„Nelaimingąją“ 1942 metų birželio 13 dieną aš atsisveikinau aerodrome su žmona. Frontas aš visai nē nepastebėjau. Zenitinės šaudė, tačiau lėktuvas skrido aukštai.

Nepažėjo ir dviejų valandų, kaip parašutai, lyg plaukte, lengvai nuleido mane bei radiją ant dešiniojo Dysnos kranto. Po to man teko dar apie dešimtį kartų skristi per frontą, ir dėl keisto aplinkybių sutapimo, tai vis būtinai pasitaikydavo 13-tą dieną. Taigi, 1942 metų birželio 13 dieną, tiksliai pagal instrukciją parietęs kojas ir persisukęs, taip pat pagal instrukciją, ant kairiojo šono, pakėlęs sparas ir išjungęs parašutą, aš nusileidau į Mažąją žemę. Tuo laiku ši Mažoji žemė užėmė šimto trisdešimt ilgio ir apie septyniasdešimt kilometrų pločio plotą. Šis plotas, keturis kart didesnis, negu Liuksemburgo hercogystė, buvo užimtas partizanų. Remdamasis tąja partizanų baze, aš turėjau pagal vadovybės įsakymą išplėsti žvalgibinę veiklą prieš užnugarį. Kaip tai daryti — aš nežinojau. Tiesa, per dešimtį dienų mes išėjome „mokyklą,“ kur buvo dėstomas vis tas pats dalykas įvairiais variantais. Apskritai, mes vaizduodavomės reikalą šitaip: žmogų, išmestam į užnugarį, reikia visuomet bijotis, kad jo nepamatytų nieks iš taikinių gyventojų; taip pat reikia bijotis kažkokios garsiosios policijos, kurią mes vaizduodavomės kaip priešrevoliucinį policininką su kokarda, kalaviju, su „smitvesonu“ ir dideliais ūsais; reikia bijotis... žodžiu, visko reikia bijotis. Bet už savo nugaros aš turėjau jau metus karo... Sėkmingai nusileidęs žemėn ir atlikęs visas manipuliacijas su parašutu bei kroviniu, išmestu įkandin manęs, aš, sėdėdamas ant kelmelio, galvojau:

tur būt, aš ką nors esu padaręs ne pagal instrukciją, nes — nors užmušk, o man nebaisu.

— Na, kaip nusileidote, laimingai? — išgirdau užpakaly savęs balsą. Prie manęs priėjo mergina ir vaikas ir pasakė, kad jie yra atėję manęs pasitikti. Instrukcija skelbė, kad aš turiu jų saugotis, bet, ir labai trokšdamas šventai laikytis instrukcijos, aš nejučia nē mažiausio noro ją vykdyti. Mes kiek pasikalbėjome, kad paaiškėtų, kas mes tokie ir ko atvykome. Jie nusivedė mane — tai buvo jau apie antra nakties valanda — prisistatyti suvienytų partizanų dalinių vadovybei. Tas susivienijimas pasirodė solidus. Tai buvo kažkas panašu į partizanų „treštą“ ar „sindikata“, kuriam priklausė daugiau kaip aštuoniasdešimt partizanų dalių, veikiančių čia, taip sakant, kooperatyviniais pagrindais.

Susivienijimo vadovybė, tiksliai kalbant, buvo tik tam tikras pranešimų rinkimo punktas — vieta, per kurią vieno vienintelio siųstuvo pagalba buvo pranešama Didžiajai žemei apie visus partizanų dalių veiksmus. Ir Didžioji žemė, atsižūrint aplinkybių, padėdavo partizanams dēze patronų, nauju laikraščiu, produktų komplektu. O šiaip visi veikė pagal principą: „Kaip moki, taip šoki.“

Man teko sutikti tokių partizanų vadovų, kurie vaizdavosi esą dideli strategai; o iš tikrųjų vien tik likimo ir karo geografijos dėka jie pateko į sritį, kur vokiečiams pritrūko jėgų okupuoti. Dažniausiai tai būdavo pelkės arba pelkėti miškai. Į tas vietas sugužėdavo daugelis apsuptųjų kovotojų bei vadų. Ir viršus būdavo to, kuris turėjo daugiau iniciatyvos, o dažniausiai to, kuris turėjo vienintelę žymę bei raktą į valdžią tose bevaldėse vietose — mažytę radijo stotelę „Šiaurėlė“, sujungusią jį su Didžiąja žeme.

Tikrieji krašto didvyriai buvo nežinomi, nesulaukusieji partizanų sąjūdžio triumfo kariai, jaunesnieji bei viduriniai Raudonosios Armijos vadai, jų tarpe leitenantas Strielecas. Aš jo nebeužtikau gyvųjų tarpe, bet girdėjau apie jį legendų iš Oriolo srities valstiečių. Niekur taip ryškiai, kaip partizanų gyvenime, neišryškėja tikrasis ir apgaulingas vadovų autoritetas. Prieš užnugarį pats teisingiausias partizanų veiklos kriterijus yra liaudies numonė apie dalinį ar apie paskirą asmenį — vadovą.

Prieš pradėdamas eiti partizanų keliu, tai yra, iki susitikimo su Kovpaku, o vėliau ir po susitikimo su juo, aš esu matęs kelis šimtus partizanų dalių, — jų buvo nesuskaitoma daugybė vokiečių užnugaryje, — aš supratau vieną tiesą, kuri žymiai vėliau aiškiai buvo išreikšta Kovpako: reikia daryti taip, kaip nori liaudis. Matyti, leitenantas Strielecas, kurio aš niekuomet nesu matęs (1942 metų pradžioje jis žuvo didvyrio mirtimi žiauriose kautynėse su vokiečiais Briansko miškuose), veikė partizanų tarpe taip, kaip norėjo liaudis. Jo vardas buvo žinomas visuose kaimeliuose, sodžiuose, geležinkelio stotyse... Apie jo garsius antpuolius prieš esesinius ešelonus, prieš geležinkelių tiltus, prieš besiformuojančią tuomet vokiečių policiją pasakodavo dešimtimis variantų.

Kaip aš vaizduodavauš policiją, besiruodamas Jelce skristi į užnugarį, jau esu rašęs. Tikrovė pasirodė visiškai kitokia. Štai realybės apybraiža, mano užrašyta jauna atmintimi pirmomis mano ten buvimo dienomis.

Pas 26 Bakino komisarų vardo partizanų dalinio komisarą įveda prastai atrodantį žmogų. Jis vilki nublukusius karštinius dryžuotus marškinius, margo audeklo kelnės ir apsiavęs nupiautom veltinių galvom. Rankose jis maigo apkramsnotą kepurę.

- Kaip pavardė?
- Pliskunovas. Mitrofanas Pliskunovas.
- Policininkas?
- Ko?
- Ar policininkas, klausiu?
- Ar aš?... Ne-e... Aš iš apsaugos..
- Ką saugai?
- Ko?

(Daugiau bus.)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Institutas Kvalifikacijai Kelti

VILNIUS, vas. 10 d.—Rygoje susikūrusį Visasąjunginio instituto kvalifikacijai kelti filialą žino daugelis Tarybų Lietuvos lengvosios pramonės darbuotojų: jame nuolat mokosi grupės tekstilinių, trikotažinių bei odininkų iš trijų Pabaltijo tarybinių respublikų.

Praejusiais metais instituto filiale įgijo specialybę bei tobulino savo žinias 220 Lietuvos TSR lengvosios pramonės įmonių darbuotojų — cechų viršininkai, meistrai, vyresnieji mechanikai bei inžinieriai, buhalteriai, fabričių direktoriai ir tt. Buvęs „Drobės“ fabriko darbininkas J. Jurevičius, baigęs instituto surengtus šesiu mėnesių kursus, tapo paskirtas tos pačios įmonės montavimo brigados vadovu. Mokėsi čia ir verpėjas J. Raišys iš Juodupės „Nemuno“ tekstilės fabriko (Rokiškio apskr.), tapęs dabar pameistriu.

Šiuo metu instituto kursuose mokosi 22 mūsų respublikos odos ir avalynės fabričių meistrai bei 25 įvairių įmonių cechų viršininkai, jų tarpe Plungės „Linų Audinių“ įmonės cecho vadovas P. Ivanauskas, būsimasis „Laisvės“ audyklos (Bajorai, Klaipėdos apskr.) cecho viršininkas K. Jagminas ir kiti.

Iš viso institute savo kvalifikaciją šiemet kels daugiau kaip 200 Tarybų Lietuvos lengvosios pramonės specialistų.

***
Liaudies Meno
Kilnojamosios Parodos

VILNIUS, vas. 12 d.—Didesnius miestus ir pramonės centrus lanko dvi visasąjunginės kilnojamosios liaudies meno parodos: viena, turinti vakarinių respublikų liaudies meno pavyzdžius, lanko šalies rytus, kita, su likusių respublikų eksponatais, — vakarus. Pastarąjį neseniai atidaryta Rygoje; po kelių mėnesių ši paroda taip pat bus surengta Vilniuje.

Rytines šalies respublikas lankanti paroda turi taip pat ir Tarybų Lietuvos liaudies menininkų darbų pavyzdžius: palangietės I. Volskienės medžio raižinius, klaipėdiškio F. Puškoriaus „Žvejo“ statulėlę, kretingiškio P. Žemaičio medžio skulptūrą „Moteris su piantu“ ir kitų. Originalūs yra M. Gudavičiūtės (Klaipėdos apskr.) žemaitiški gintariniai karoliai, kauniečio K. Balčikonio austas kilimas „Derliaus nuėmimas“ ir A. Mironaitės kilimas tautosakos motyvais. Pateikti vilniečių K. Gudonytės audinių ir išsiuvinėjimų pavyzdžiai.

Abi — rytinių bei vakarinių respublikų — parodos organizavo Visasąjunginiai Liaudies Kūrybos namai.

***
PALANGOS Miesto
TARYBOS SESIJA

PALANGA, vas. 10 d.—Įvyko IV-ji Palangos miesto darbo žmonių deputatų tarybos sesija. Pranešimą miesto sutvarkymo reikalais padarė miesto vykdomojo komiteto pirmininkas K. Želvyš. Jis pabrėžė, kad nuveikta nemaža atstatant vokiečių apgriautą miestą ir kurortą. Atstatyta 25 vilos su bendru 7,500 ketvirtainių metrų gyvenamuoju plotu. Per praėjusius metus išsėjosi 7,500 dirbančiųjų, ir pionierių lageryje—420 pionierių. Savas vilas steigia taip pat Vilniaus ir Kauno valstybiniai universitetai bei kitos respublikinės organizacijos. Tvlakomos kurorto gydyklos.

Šiais metais numatyti dideli miesto atstatymo darbai. Į buv. Tiškevičiaus rūmų kapitalinį remontą bus investuota 3 milijonai rublių ir juose bus įsteigta tuberkuliozės gydymo klinika. Mieste bus prarastas van-

dentiekis—ir kanalizacija, atstatyti gyvenamieji namai ir vilos, bendru gyv. plotu apie 6,000 ketvirtainių metrų.

Tačiau miesto atstatymo darbe yra rimtų trūkumų, kuriuos išskėlė diskusijose dalyvavę deputatai.

Deputatas J. Markauskas nurodė, kad kurorto direkcija visai nesirūpina artozinio šulinio sutvarkymu, parkai apeleisti, nėra suoliukų. Kurorto direkcija jau dabar turi tuo susirūpinti. Reikia taip pat sparčiau tvarkyti miesto gatves.

Deputatas mokytoja L. Tuomonienė savo kalboje aštriai kritikavo miesto kultūros namų veiklą. Kultūros namai neorganizuoja paskaitų bei kultūrinių pramogų, užmiršta saviveikla.

Deputatas Z. Blinda miesto vykdomajam komitetui padarė rimtą priekaištą dėl karių kapų nesutvarkymo. Jis taip pat nurodė, kad Kretingos apskrities vykdomojo komiteto finansų skyrius ne laiku atleidžia kapitaliniams darbams skiriamas lėšas. Dėl skyrtaus kaltės dar nepradėta tilto per Ronžės upę statyba.

Sesija priėmė nutarimą, kuriame miesto vykdomasis komitetas įpareigojamas sutvarkyti miesto gatves, aikšteles, perkelti į kitą vietą turgaus aikštę, o senosios vietoje — įrengti skverą. Sesija taip pat įpareigojo vykdomąjį komitetą griežtai vykdyti plane numatytas statybas, laiku išnaudoti skirtas lėšas.

J. Barčius.
***
Mechanizuoja Gamybą

KAUNAS, vas. 6 d.—Stodamas į stachanovinę sargybą, „Kaspino“ kolektyvas 1949 metams atsiskakė nuo valstybinės dotacijos, įsipareigojo sausio ir vasario mėnesių planą įvykdyti 110 procentų, pirmame ketvirtyje sumažinti gaminių savikainą 12 procentų. „Kaspino“ kolektyvas nutarė pasiekti, kad 1949 metais kiekvienam apyvartinių lėšų rubliui tektų gaminių 10 procentų daugiau, negu 1948 metais. Užsibrėžta dar daugiau mechanizuoti gamybą. Meistras Kadis mechanizavo kaspinių vnyojimą. Tatai fabriku per metus sutaupo 8,000 rublių. Meistras Vasilionis pagamino mašiną verpalams mechanizškai užtaisyti. Ši mašina sutaupys 16,000 rublių. Sausio mėnesį įrengta šlichtavimo mašina, kuri padės tobulinti gaminių kokybę.

V. Paulauskas.
***
Mašinos Standartinei
Odos Detalių Gamybai

VILNIUS, vas. 5 d.—Vilnių pasiekė traukinys iš Saratovo, atvežęs Lietuvos odos avalynės gamintojams vertingą dovaną — vadinamąsias Grediro mašinas. Tų mašinų pagalba greitai ir tiksliai išpiaustomos detalės odos avalynės gamybai.

Mašinos jau paskirtos „Tigro“ ir „Elnio“ odos kombinatams. Tatai pirmosios tokios mašinos Lietuvos odos pramonėje.

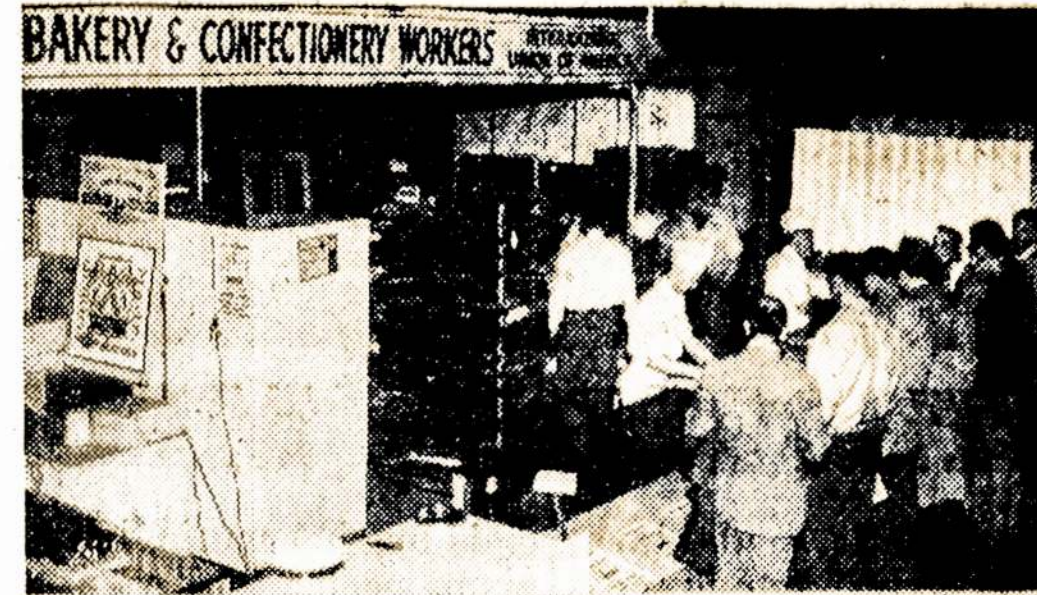
***
Kolektyvinių Ūkių
Autotransportas

SAKIAI, vas. 10 d.—Septini kolektyviniai ūkiai — „Paryžiaus Komunos“, „Kovo 8-sios“, Salomėjos Nėries vardo ir kiti — šiomis dienomis įgijo sunkvežimius. Jais jau vežamos trąšos pavasario ūkiai.

Greitu laiku dar 13 apskrities kolektyvinių ūkių pirkis automašinas.

V. Junevičius.
***
„Kalba Marijampolė“

MARIJAMPOLĖ, vas. 10 d. Per vietos radijo mazgą pradėta vietinių laidų transliacija. Skačomos miesto bei apskrities žinios bei kitokla vietinė medžiaga.

RESTAURANT EMPLOYEES and BARTENDERS INTERNATIONAL UNION

Svečiai eina pažūrėti ir paragauti duonkepių ir saldainių darbininkų parodos, pavadintos AFL Union Label show, Clevelando Public Hall. Apačioje parodomai Hotel & Restaurant Employees gaminiai.

Dienraščio LAISVĖS Didieji Piknikai

Iš anksto rengkitės dalyvauti didžiuosiuose savo dienraščio paramai piknikuose

CLIFFSIDE PARK, N. J.

Piknikas įvyks sekmadienį

BIRŽELIO 5 JUNE

Rudan's Park

207 Walker St., Cliffside Park, N. J.

DIDŽIOJO NEW YORKO APYLINKĖ

Piknikas įvyks sekmadienį

LIEPOS 3 JULY

Klaščiaus Clinton Park

Betts' ir Maspeth Aves., Maspeth, L. I., N. Y.

BOSTONO APYLINKĖ

Piknikas įvyks sekmadienį

LIEPOS 3 JULY

Vose Pavilion Park

Maynard, Mass.

SHENANDOAH, PA.

Įvyks Sekmadienį

LIEPOS 24 JULY

Brandonville Grove

Brandonville, Pa.

HARTFORD, CONN.

Įvyks sekmadienį

RUGPJŪČIO 14 AUGUST

Light House Grove

East Hartford, Conn.

DETROIT, MICH.

Pašovimas Victor Reutherio

Sveikai protaujanti ypata negali nepasmerkėti tokius žygius, kaip pašovimą virš meitai atgal Walter Reuther ir dabartiniu laiku Victor Reuther, jo brolio.

Nereikia pamiršti, kad ir pašovimas tokiu būdu Windsor vieno Fordo dirbtuvės inspektoriaus Aleną kaip tai turi, ar gali turėti bendro su tais provokaciniais žygiais.

Rimtai įsigilinus į visus tuos šovimo žygius, kitaip negalima, kaip tik turi prieiti išvados, kad čia daugiau nieko nėra, kaip tik provokacijos darbas.

Gali būti ir kitos priežastys — tai nesuistaikymas pasidalinti grašiais, kuriuos gauna aukšti unijos viršininkai iš kompanijų. Pastarąją išvadą darau imant atydoman ir kitoms žinomoms nuotykiams.

Mūsų pačioje UAW - CIO, kada buvo prezidentu H. Martin, tai buvo labai sunku suorganizuoti Fordo dirbtuvės. Taip greit, kaip tik prašydavo narius į uniją ir aplikacijos likosi priduros H. Martinui, žiūrėk, jau keli liko sumuoti ir išmesti iš Fordo dirbtuvės per Bennetto "aniulus sargus."

Po daugelio tokių nuotykių, išmestieji ir apmušti unijos nariai išsirinko slaptą pildomąjį komitetą ir pradėjo tikrą darbą organizavimo Fordo dirbtuvėse. Bet tas komitetas nusistatė, kad nei viena aplikacija nepateks į Homer Martino rankas, neatsidurs centralinėje unijos kontoroje. Tada tik likosi Fordo dirbtuvės suorganizuotos, o Homerio Martino nebebuvo, nes kitokia valdyba buvo, tik Martinas gavo savo grašius nuo Fordo įsteigiant jam biznį, kurio jis nemokėjo vesti.

Daugeliui yra žinomi AFL vadų pardsidavimai išnaudotojams, bet geriausiu pavyzdžiu tai J. L. Lewis, kada jis su Farringtonu susipešė dėl vadovystės mainierių unijoje ir Lewis apkaltino Farringtoną, kad jis, gaudamas 25 tūkstančius algos iš mainierių unijos, taipgi esąs pardsidavęs Peabody anglies kompanijai, iš kurios jis, Farringtonas, gauna 25 tūkstančius į metus už neorganizavimą mainierių to anglies trusto.

Farringtonas tada atsikirtė Lewisui pasakydamas, kad jis, Farringtonas, būdamas žentu Peabody, gauna kaip žento algą, bet J. L. Lewis už neorganizavimą West Virginia mainių ir nebūdamas žentu, vistiek gavo pusę milijono dolerių nuo tų W. Virginijos kompanijų.

Gali būti, kad šie šovimai, tai nepajėgimas pasidalinti grašiais, bet manau, kad tai greičiau bus provokaciniai žygiai sukėlimui pagiežos prieš komunistus laike kylančios reakcijos.

Tą išvadą darau todėl, kad šiandien, kaip po Walterio Reutherio pašovimo, taip lygia ir dabar Victor Reutherio, kuodidžiausias pastangos dedamos per vietinę policiją, visą geltonąją spaudą, suvertimui tų šovimų ant komunistų. Bet iki šioliai su Walteriu Reutheriu dalykas buvo

tik lokalinis, nes tik miesto ir valstijos policijos jėgos buvo įtrauktos.

Dabartiniame nuotykyje su Victoru liekasi įtrauktas FBI, dalykas paimamas ant nacionalės skalės.

Apgailėtinas dalykas, kad kaip Walteris, taip ir Victoras Reutheris savo nesąmonėmis pagelbsti reakcijai darydami išvadas, kad tai "raudonieji," komunistai, tą galėjo padaryti. Tokiais savo pareiškimais jie tik daugiau pagelbsti reakcijai įstvirtinti.

Komunistai niekad neskelbė ir nepraktikavo teroro. Teroras tai darbas pakvaišelių ir sužinių reacionierių. Pavyzdžiai, tokių darbų buvo iškelta per buvusį Wisconsin valstijos senatorių La Follette, kurio tyrinėjimo 8 tomas Senato leidinio turi ant rankų.

Šiandien, kad padaryti tuos 15 milijonų organizuotų darbininkų bejėgiais, pirma reikia pulti ant komunistų, po tam su pardsidavėliais unijų viršyloimis, tokiais, kaip Beck, Wall ir kiti, reakcijai bėdos nebebus ir fabrikantai galės daryti, ką nori, su organizuotais darbininkais, rankos jiems bus liuosos.

Kadangi šiandien įeina federalis FBI, tai galime tikėtis, kad jie galės surasti savo tokius "komunistus," kaip kad New Yorke teisme pasigodė, kad FBI agentas prirašė savo gimines ir pažįstamus prie Komunistų Partijos ir apsisukęs išdavė juos valdžiai kaip komunistus.

Tokių žygių galima laukti ir tikėtis iš reakcijos pusės, bet tai dar sykį parodyd, kad reakcijai reikia tik provokacijos, kad užgniaužus balsą, kylantį iš liaudies.

Sovikų reikia ieškoti tarpe silpnapročių ir provokatorių, bet ne tarpe komunistų. Ten jie bus surasti.

Bet gal užpakalyje jų stovi milijonai dolerių? J. Danta.

Chicago, Ill.

Wilmos Jokubkaitės Sveikatos Padėtis

Wilmos liga yra Tubercular Meningitis. Gydoma ji naujai išrastu vaistu streptomycin. Nors jau mėnesis laiko, kai mergaitė ligoninėje, bet jos sveikata dar gana blogoje padėtyje. Negali dar nei pasėdėti ir nieko nemato (akla). Vienintelis jos džiaugsmas, kad jau gali pati viena apsi-verti nuo vieno šono ant kito, ir kad slaugė ją perskaito atsiųstas į ligoninę atvirutes.

Atviručių Wilma gauna gana daug ir ji nesitikėjo, kad žmonės ją taip užjaucia. Kiekviena gauta atvirutė jai džiaugsmas. Ir taria visiems širdingą ačiū, kad jos neužmiršta.

Wilma gauna ir dovanų. Vertingą dovaną gavo iš Bridgeport, Conn., nuo savo tetos Tamošūnienės ir jos šeimos. Pinigais gavo: L. ir P. Malinauskai \$10, J. ir A. Marquardt \$5, A. ir P. Baltučiai \$5, St. Vaičiūnienė ir A. Mockienė \$5, Matukaičiai \$5, P. Jančienė \$3, M. Plečkaitienė \$2; po dolerį: J. ir E. Stulgaičiai, Dorothy Yuden, Ruth Juodaitis ir k.; nosinukų gavo nuo Mrs. Peters ir cicerietės Stanevičienės.

Vertingą dovaną gavo nuo K. Karosienės, iš Californijos, E. Zaldekienė prisuntė taipgi vertingą dovaną.

Visiems aukavusiems Wilma taria širdingą ačiū ir tikisi kai kada atsilyginti. Taipgi prašo, kad dovanų nesijusti ligoninė, geriau į namus.

Jos adresas: Wilma Jokubka, Contagious Diseases Hospital, 3026 S. California Ave., Chicago, Ill. S.

J. J. Kaškiaučius, M. D.

630 Summer Avenue, Newark 4, N. J. Humboldt 2-7964

"Kurio laiku tikiesi atšaukimo Taft-Hartley?"

Miami, Fla.

Kodėl Pietų Valstijos Nešvenčia Memorial Kapinių Dienos?

Pernai per Memorial Dieną mes gyvenome Jacksonvillėj, Fla. Daug miesto gyventojų išvažinėjo, miestas pasiliko pusiau tuščias, nebuvo jokių paradų nei kapų atgailų su prakalbotomis. Mes labai stebėjome, kodėl nešvenčiama.

Kaip gyvenome Easton, Pa., tai kožni metai šventėme. Surengdavo šaunius paradus, ant Delaware upės paleisdavo botuką su gėlimis linkui Philadelphia; po tam su benais visas paradas patraukdavo linkui kapinių, atgriždavo Himną, atgiedodavo solo, pasakydavo prakalbas prie žuvusiųjų karių kapų, kurie kovojo už šios šalies laisvę, konstituciją ir vergijos panaikinimą.

Ilgiau pagyvenus Floridoj, nenoromis prisieina susipažinti su sautų tvarka ir papročiais, pasiskaityti visokių istoriškų vadovėlių, su žmonėmis pasikalbėti dienos klausimais. Dabar visi neaiškumai išsisklaido. Mūsų pietų valstijos nešvenčia Memorial kapų dienos todėl, kad buvo pralaimėtas Civilinis Karas, kuris panaikino negrų vergiją, tai ir po šiai dienai vergų kupčiams piktai ir graudu, kad negrai buvo išplešti iš vergijos nagų ir pripažinti žmonėmis. Vergų kupčiai ir jų agentai aiškina: Esą, mes pralaimėjome karą, pralaimėjome negrus, tai koikiems velniams mes turime švęsti Memorial Day, ar kad northiečiai iš mūsų pasijuokė? Jie net pasirūpino ir pasiuntė niekšą aktorį, kuris nužudė prezidentą Abrahamą Lincolną. Lincolnas pasekmingai vedė civilinį karą ir jį pasekmingai užbaigė.

Tokių būdu Memorial dienų mūsų paštas, bankai, valdiškos įstaigos, krautuvės, kirpyklos buvo atdaros. Bizniauvojo visais garais, kaip Miami, taip ir kitose valstijose. Tačiau, medalis turi ir antrą savo pusę, nes plačiau mąstanti piliečiai kitaip mano ir šneka. Esą, mes per kruvinąją revoliuciją vadovybėje George Washingtono išsikovojo laisvę, demokratinę konstituciją, išspirdami anglus monarchus ir lordus šunims šėko pianti. Tai dar ne viskas, daug žuvo mūsų karių jaunuolių pirmame ir antrame pasauliniame kare, tai Memorial-kapinių dienų mes turėtume švęsti ir atiduoti aukščiausią pagarbą mūsų žuvusiems didvyriams. Apart to, jeigu civilinis karas iškovojė negrams laisvę, nors ir nevisai

New Haven, Conn.

Gegužės 29 dieną pas mus buvo didelis įvykis. Brooklyn aktorai suvadino veikalą "Mūsų Gyvenimo Žaizdos," kurį parašė R. Mizara. Veikalas įdomus ir buvo gerai suvaidintas. Žmonių atsilankė labai daug, kaip pagal mūsų kolonijos. Reikėtu, kad šis veikalas būtų suvaidintas ir kitose lietuvių kolonijose.

Pasibaigus parengimams svetainėse rengiamės prie parengimų lauko pusėje. Liepos 3 dieną įvyks net du piknikai dienraščio LAISVĖS naudai, vienas Brooklyne, kitas Maynarde, Mass. Mūsų kolonijos pažangūs lietuviai jau turėtų dabar prie jų rengtis.

Rugpjūčio 14 dieną atsisub piknikas LAISVĖS paramai, Lietuvių Parke, Light House Grove, E. Hartforde. Bilietai jau dabar parduvinėjami. Visi ir visos ruoškimės prie jo.

Nedarbas ir pas mus. Iš fabrikų ir dirbtuvių paleidžiant darbininkus ramina, kad būk greitai vėl pradės dirbti ir jie bus pašaukti atgal į darbą. Bet nelabai kas tam tiki, nes visi žino, kad tą pat sakė ir tiems, kurie jau gan seniai iš darbo atleisti. Kitiems yra sunku gyventi, nes yra po penkis mėnesius be darbo.

Dipukų yra. Teko sužinoti, kad viena tokia šeima iš šėsių asmenų turi pragyventi iš \$24 savaitinės algos. Suprantama, kad tai sunku pragyventi. Daugelis tų žmonių gailėsis, kad negrįžo į tėvynę. Mat, jiems Vokietijoj tik gerąsias puses Amerikos rodė, bet ne tikrą darbo žmonių gyvenimą.

Patarčiau visiems nariams lankyti kuopų ir organizacijų susirinkimus. Kada nesilankote, tai ir nežinote, kas yra veikama. Gi laikas svarbus, darbo organizacijos daug.

J. S. K.

pilna pietų valstijose, tai kas čia tokio blogo? Vergų kupčių, agentų ir magnatų šaknys dar nevisur išrautos. Kiti jų ir dabar žlumbia. Bet kas jų paiso. Progresyvė višumenė su negrais broliškai sugyvena, veikia, ypač darbo klasės reikalais. Tai visų bendri reikalai už pagerinimą sąlygų, duonos karnjo, buro ir drabužių. Nuo darbdavų geruoju nieko negausi. Čia gyvenuoja kelios unijos, nors jos ir pusėtinai pašos, tačiau geriau negu niekas.

Pittsburgh, Pa.

TRUMPOS ZINUTĖS

Gegužės 29 dieną atsibuvo puošimas Lietuvių Tautiškių Kapinių, West View. Suvažiavo lietuvių apie porą simtų. Buvo užkandžių ir gėrimų.

Apie 3-čią valandą kapinių pirmininkas P. Pivariūnas pasakė trumpą kalbą aiškindamas kapinių reikalus ir pakvietė Rodzūkiną pakalbėti. Jis nusiskundė, kad nevisai gražiai kapai atrodo. Raštininkas Jonas Urbonas ir išdėtininkas J. Virbickas taipgi tarė po kelis žodžius nurodydami, kad stoka finansų. Ant galo buvo pakviestas pakalbėti Antanas Janulevičius (Jonston), kapinių gspadorius. Jis nurodė, kad atliktą tūli darbai ir praplėtimas kapų, kas kaštavo arti \$5,000. Sakė, kad atliekami tam tikri darbai, kad sukėlus finansų.

Gegužės 22' d. turėjo atsi-

būti LLD 4-toš apskrities konferencija, bet delegatų mažai atsilankė. Todėl atlaikytas tik pasitarimas, o konferencija atidėta ant toliau. Bus pranešta vėliau, kada ji atsibūs.

Apsivedė Mažukų jaunesnis sūnus. Taipgi apsisvedė Kazimiero Adomaičio dukra ir Antano Povilonio sūnus. Visi šie lietuviai vedė su kitų tautų ypatomis.

Parvežta palaikai kareivio iš Francijos Sablaucko, kuris karo laiku ten mirė nuo plaučių uždegimo. Palaidotas su apeigomis.

D. P. Lekavičius.

Kiekvienas apšvietą branginantis biznierių privalo pasiskelbti dienraščio LAISVĖS jubiliejinėje laidoje, kuri išeis rugsėjo - Sept. 16 d., 1949 m.

Ar gavote LAISVĖI naują skaitytoją jubiliejaus atžymėjimui?

Kinija Žengia Į Laisvę

Parašė D. M. SOLOMSKAS

Susipažinkite su šia milžiniška valstybe. Išgykite tik dabar išleistą brošiūrą, užvardytą:

KINIJA ŽENGIA Į LAISVĘ

32 puslapių. Kaina 20c.

Draugijos ir asmenys tuojaus užsisakykite tos brošiūros platinimui. Platintojams, kurie ims nemažiau 10 kopijų, kaina 15c už kopiją. Kurie užsisakysite po vieną kopiją, prašome prisijusti 25c vertės po 10c ar po 5c. U. S. pašto stampomis, nes kainuoja persiuntimas.

Užsakymus prašome siųsti:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th St., Cor. Hewes St. BROOKLYN, N. Y.

RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G., EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. Evergreen 7-6233

MATTHEW A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

426 Lafayette St. Newark 5, N. J.

Market 2-5172

JOSEPH BALTAITIS BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Gerai Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

Telefonas
Evergreen 4-9407

TELEVISION
SHUFFLE BOARD

TELEPHONE
STAGG 2-5043

RES. TEL.
HY. 7-8681

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS

FUNERAL HOME

ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Mánager

(Laisniuotas Balsamuotojas)

Ligūdesio valandoje kreipkitės pas mus

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą

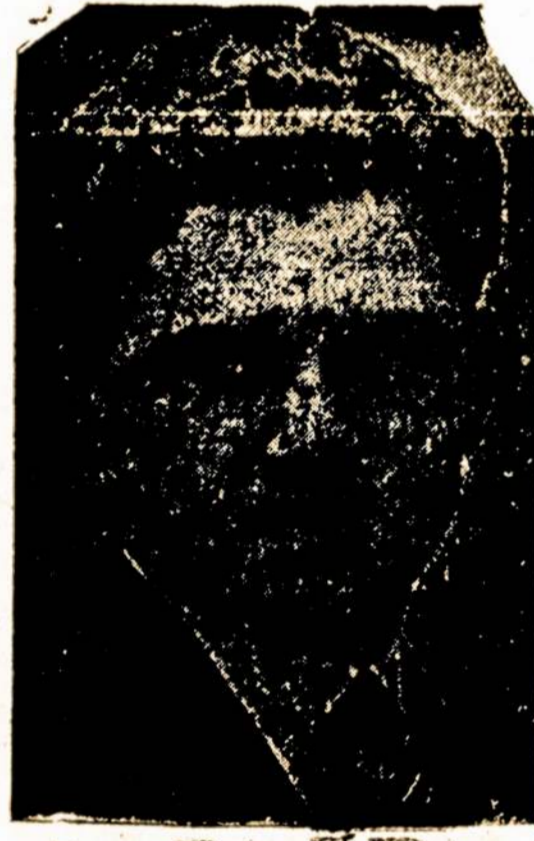
Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos

Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių Direktorius

Ligūdesio valandoje kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksimė modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Tel. Poplar 4110

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuviai Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y. (Kampus 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite: SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketi ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui

Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams

Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y. Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS

Telefonuokite dieną ar naktį

Evergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems praklūnuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.

Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Karštai Gynė Spaudos Laisvę New Yorko Mokykloms

Daugelio liberališkų ir pažiangiųjų organizacijų atstovai karštai gynė spaudos laisvę miestavosios švietimo Tarybos posėdyje praėjusį ketvirtadienį įvykusiame susirinkime, Brooklyne.

Ragangaudžiai pasimėjo prašalinti iš mokyklų kožną laisvesnį ir šviesesnį žodį ir raštą. Priėjo prie to, kad pasiūlyta iš naujo atvesti net savaitinį žurnalą The Nation. Jis buvo prašalintas pernai už Paul Blanchard'o straipsnį, kuris nepatik klerikalams.

Posėdyje buvo leista organizacijos pasisakyti už ar prieš išmetimą. Viršininkas leido po lygų skaičių kalbėtojų, nors protestuojančių prieš neįleidimą mokyklosna žurnalo The Nation organizacijų skaičius buvo daug didesnis.

Neįsileisti siūlė Amerikos Legijono grupės, Knights of Columbus, Katalikų Veiklai Koordinuoti Komitetas ir mokytojų atskala, pasivadinusį Teachers Alliance.

Įsileisti reikalavo: AFL Teachers Gildija, CIO Teachers Unija, American Civil Liberties Unija, American Library Association, Public Education Association, United Parent Associations, American Labor Partija, Liberalų Partija.

Mokyklų viršininkas dr. Jansen trūkdė kalbantiesiems prieš varžymą spaudos laisvės, o New Yorko Advokatų Gildijos atstovas Nathan Frankel kalbą kartą tiesiog pavadino "melu."

Teko užgauliojimų ir net krikšto "raudonaja," "nare pro-komunistinių grupių" ir The Nation redaktorei Miss Fred Kirchwey.

Kaip į visą tai atsineš tarpyba, dar nežinoma. Ji savo nuosprendį gal paskelbsianti sekamame susirinkime, kuris įvyks birželio 23-čia.

Visa tai dedasi už 158 metų po priėmimo Teisių Biliaus, garantuojančio "žodžio ar spaudos laisvę." Norima versiti mūsų moksleivijos protą maitinti tikrai tuo, ką užgirs klerikalai.

Apetitai tų ponų dideli, pasimota apžioti daug, tik ne iš savo karnio.

Keiston padėtin būtų įėjusi mūsų šalis, jei vienas galėtų diktuoti šešiams, ką jie turi skaityti, o ko neskaityti— tokioje maždaug proporcijoje Didžiajame New Yorke dabar yra katalikai palyginus jų skaičių su kitų religijų žmonių ir laisvamanių.

Vėliausiu pačių klerikalų skelbimu (juose visuomet mokama gerai pasigirti) visame didmiestyje katalikų buvo 1,183,417. Gi miesto organų vėliausiu aprokavimu (1948 m.) visų gyventojų didmiestyje buvo 7,888,000.

Primintina, jog gynusios žurnalo The Nation teisę pasilikti mokyklose organizacijos nėra anti-katalikiškos (kaip kad ir žurnalas nėra anti-katalikiškas). Jos tikrai nesutinka, kad viena kuri grupė galėtų diktuoti, uždrasti spaudos laisvę kitoms grupėms.

Pirmasis būrys New Yorko miestiečių, 90, išsiūti Dutchess apskritin "uogelių rinkti"—ne sau, pas stambuosius fermerius, kenavimo fabriksams. Jie gyvens kempėse. Kitai savaitę jau suregistruota 110 rinkėjų.

Moundville, W. Va. — 14 kriminalistų kalinių pabėgo iš kalėjimo.

Už Savaitės Sekmadienį Visi Į Pikniką Linden, N. J.

Sekmadienį, birželio 12-tą, visi keliai turi vesti į LDS Trečios Apskritis pikniką, kuris įvyks Liberty Park, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J. Rengėjai tikisi svečių ne tik iš New Jersey valstijos, bet ir iš New Yorko. Atvykę paremsite savo organizacijos apskritį, ir kartu susipažinsite su visos apylinkės lietuviams. Tyras oras, graži nuotaika, prie geros A. Pavidžio muzikos pasisokus, nuteiks linksmumą sekamai visai savaitėi.

Svetainėse parengimai užsidarė. Vasarą pačiame gražume. Ir visiem žinotina, kad ir atsitikime lietaus piknikas vistiek įvyks. Svetainė užtikrina pastogę šokiam ir blogam orui ištikus, tad prašome atvykti į pikniką—gražus ar lietingas oras. Tačiau tikimės, kad gamta bus tinkama ir bus graži diena.

me atvykti į pikniką—gražus ar lietingas oras. Tačiau tikimės, kad gamta bus tinkama ir bus graži diena.

KELRODIS

Važiavojant iš New Yorko ir pervaziavus Pulaski Skyway, Jersey City, imkite kelią 25-tą tiesiai iki Linden, Wood Ave.; sukite po dešinę ir į važiukite iki Simson Ave.; ir po kairę vieną bloką iki Mitchell Ave.

Iš New Yorko traukiniai išsina nuo 33-čios gatvės Penn. stoties sekamomis valandomis: 11:40, 1:05, 2:10, 3:35, 4:08, 4:50. Iš Elizabeth bus 44-tu iki Wood Ave. ir išlipti ant Simson Ave.

Kviečia visus, Rengėjai.

Svarbus Mitingas, Kuriam Lietuviai Turi Dalyvauti

Birželio 10 d. (tai bus penktadienis) New Yorke įvyks didžiulis mitingas, kurį rengia Komitetas Taikai Ginti.

Siame mitinge kalbės žymūs kalbėtojai, kurių tarpe bus Yale Universiteto profesorius Marsalka.

Taipgi kalbės: rusų, lietuvių, ukrainiečių, latvių ir estų kalbėtojai.

Mitingo vieta: Manhattan Plaza, 66 E. 4th St., New York City.

Prasidės 7:30 val. vak. Lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti!

Ar Norite Važiuoti Į Ekskursiją?

Kiekvienais metais LKM ruošia savo mokiniams kokį nors išvažiavimą arba ekskursiją. Siemet važiuosime laivu į žaidimų vietą — Rye Beach, šeštadienį, birželio (June) 25-tą, bet, jei tą dieną lytu, tai važiuosime ant rytojaus, sekmadienį, birželio 26.

Kurie neturite tą dieną kitų užsiėmimų, ir norėtumėt linksmi su jaunimu praleisti dieną, esate kviečiami važiuoti kartu, nes, kuo didesnė susidarys grupė, juo bus daugiau įvairumų ir visiems bus linksmiau.

Laivas MESECK LINE kasdien išplaukia: nuo Battery Place prieplaukos 10:15 val. ryto. Mes nutarėm čia susitikti birželio 25, ne vėliau kaip 9:30 ryto, kad būtų gana laiko apsipirinti bilietais ir kt. Bilieto kaina: suaugusiems, šeštadieniai — \$1.50, sekmadieniai — \$1.75; o vaikams visomis dienomis tik 70c.

I Battery Place prieplauką privažiuoti galima sekamai:

1. Lexington Ave. Subway, Bowling Green linija ir išlipti ant South Ferry stoties; į Lexington Ave. (IRT) linija galima veltui persėsti nuo bile BMT linijos Union Square ir Canal (Broadway) stotyse.
2. Long Island Railroad taipgi privės iki prieplaukos, išlipant South Ferry stotyje.
3. Galima privažiuoti ir BMT linija, tik reikia Canal (Broadway) stotyje paimti Local traukinį ir išlipti Whitehall St. stotyje.
4. Kuriems paranku, gali privažiuoti prieplauką IRT 7th Ave. linija, išlipant Battery Place stotyje.

Jei atsiarstų norinčių važiuoti iš New Jersey pusės, tai iš ten laivas išplauks nuo Exchange Place prieplaukos 9:30 val. ryto. Exchange Pl. prieplauka randasi netoli Pennsylvania geležinkelio stoties, Jersey City, N. J.

Sis pakvietimas važiuoti į

Busų Linijoms Leido Pakelti Fėrą

Valstijinė Public Service Commission leido Bronx ir Manhattan aptaunaujančioms privatiškoms busų kompanijoms pakelti fėrą nuo dabartinių 7 iki 8 centų. Tikimasi, kad leis pakelti ir Queens fėrą.

Tose vietose, kur teks varuoti busų ir subway ir kur nėra nemokamų persėdimo stotelių, fėras su transferu dabar kainuos 13 centų.

Miglos Šposai

Birželio 2-ros rytą didmiestį ir artimas apylinkės buvo užglusios tirštos, labai retai čia pasitaikančios miglos. Pervažos vėlavosi iki arti valandos, o vietomis visai sustabdytos nuo 1 iki 10:30 ryto. Rėgėjimo tolis—mažiau šeštadaliu mylios. Laivai taipgi negalėjo išplaukti į uostą. Lėktuvai buvo visai sustabdyti per arti 8 valandas.

Birželio 7-tą pradės darbus nuvalyti keturių blokų plotą ties Bellevue ligonine, kur statys naują New York University Bellevue Medical Center priedą, kainuosiantį \$32,000,000.

MIRĖ

William Obritis, 64 metų amžiaus, gyvenęs 1421 Broadway, Brooklyne, mirė birželio 4 d., Kings County ligoninėje. Pašarvotas grab. M. Bieliausko koplyčioje, 660 Grand St., Brooklyne. Laidotuvės įvyks birželio 7 d., Most Holy Trinity kapinėse. Velionis paliko nuliūdime žmoną Mary, dvi dukteris Mary Sazio ir Victoria, 4 sūnus — Anthony, Lawrence, John ir Daniel; seserį Margaret Žarskienę ir 11 anukų. Laidotuvę apeigomis rūpinasi direkt. Bieliauskas.

ekskursiją, kartu su informacijomis, norintiesiems važiuoti partartina išsikirti ir pasitaupyti, kad nepamirštumėt.

LKM Valdyba.

Jūs ir Aš Prisidedame Prie Išmetimo Žmonių iš Namų!

Netikite. Paklauskite apie tai kaimo Shavertown gyventojų. Daugelis iš jų, gyvenančių prie Delaware River rytinės šakos — šimtai šeimų — apleidžia slėnį dėl to, kad mes, gyvenantieji net už 120 mylių, atimame nuo jų namus ar žemę, ant kurios jų namukai stovi.

Mums reikia to slėnio natūrališkam naujam ežerui, kad užtikrinti New Yorkui išteklį vandens. Mūsų miestas užpildo ten 15,000 akru to slėnio. Kada pastatys tvencinį, ten bus 100 pėdų gėlmės rezervuaras.

Tali gal buvo ten gyvenimu nepasitenkė. Tiems bus proga išeiti su šiokiu tokiu atlyginimu už išėjimą. Bet kiti buvo ten gerai įsikūrę, turėjo nemažą plotą geros žemės, ganyklas, sodus. Tie rokuoja, kad už gaunamą mokesį šiame brangume nebegalės taip gerai įsikurti naujoje vietoje.

Leido Pakelti Telefonų Kainas

Valstijinė Public Service Commission leido New York Telephone Kompanijai pakelti telefonų bilos kainą 8 nušimčiais ant vietinių pašaukimų ir iki 10 nušimčių ant tolimųjų (long distance).

Aprokuojama, kad tais priedais firma turėsianti ekstra pajamų \$26,000,000 metams.

Mažiausia vartojančiam, kuris dabar moka \$3.25 per mėnesį (minimum charge), prisidės per mėnesį apie 26 centai daugiau kompanijai ir dar keli centai reikės mokėti daugiau federaliams ir vietiniams taksams, kurie uždėti ant telefono, bet kuriems apmokėti firma nelies savo pelno, uždės ant vartotojų.

Visoje valstijoje šiuo tarpu esama 3,100,000 telefonų, iš jų 1,750,000 mūsų didmiestyje.

PRANESIMAS

RIDGEWOOD (BROOKLYN) N. Y.

LDS 103 kp. susirinkimas įvyks birželio (June) 7 d., 8 val. vakare, Shapols-Vaiginio salėje, 147 Thames St., Brooklyn, N. Y. Sis susirinkimas bus svarbus, dalyvausite visi ir užimokėsite duokles, kad nesuspėtuotumėte. — P. Babarskas, prot. rašt. (131-2)

F. W. Shalins (SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y.

Sutelklam garbingas laidotuvės

\$150

Koplyčias sutelklam nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

Joseph Garszva Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

Didmiesčio Žmonės Protesuos Prieš Teisiamų Komunistų Kalinimus

Teisėjo Medinos žiaurumas, — pasitūtimas kalėjiman trijų komunistų vadų, — supurtė pažangesniąją New Yorko visuomenę.

—Šis teisėjo Medinos žygyra baigus,—kalba žmonės.—Mūsų teismas verčiamas į fašistinį teismą...

Kaip žinia, teisėjas pūsmėrkė kalėjiman tris teisiamuosius komunistų vadus: Gates'a, Winston'a ir Hall'a. Gates'a jis pasiuntė kalėjiman už tai, kam sis atisako išduoti kitus komunistus darbuotojus. O Winston'a ir Hall'a — už tai, kam'jie pakėlė savo protesto balsą prieš teisėjo žiaurius darbus.

Jėgu taip teisėjas Medina elgsis, tai iš vienuolikos teisiamųjų, greit visi bus sukisti į kalėjimą pirmiau, negu teismas baigsis.

Zmonės siūnia teisėjui Medinai telegramas, protestuojant prieš hitlerinį žygi Jungtinių Valstijų teisme, prieš vertimą liudininkų laužyti

Jungtinių Valstijų konstitucija

Civil Rights Congress šaukia didžiulį protesto mitingą. Mitingas įvyks antradienį, birželio 7 dieną, 4:30 val. po pietų, Union Skvere, New Yorke.

Rengėjai kviečia visus New Yorko žmones dalyvauti šiame masiniame mitinge ir pareikšti savo balsą prieš neleistinus teisėjo elgesius. N.

Mieste dar esą 4,000 akru tuščių lotų, kuriuose auga čiudulio žolė (ragweed). Jau pradėjo purkšti su 2-4-D. Pirm pradėjimo naikinti, 1946 metais, aprokuojama buvus 10,000 akru.

Kas Tuos Bilionus Dolerių Ten Veš?

Kalbėdamas stambiųjų biznierių Rotary Klubui bankiete, įvykusiame birželio 2-raj, Commodore Hotel, ponas Robin Brook, Bank of England direktorius, sakė, jog amerikiečiai atostogomis vakarinėje Europoje praleisia apie \$2,500,000,000 iki 1951 metų.

Ar jūs važiuosite? Na... Dėl ko ne? Stoka pinigų? O visgi kas nors už jus ten praleis du ir pusę bilionų dolerių.

L. K. Klubo Nariams

Visuomet įvykstantis pirmą antradienį mėnesio, šis mūsų susirinkimas (tik tam vienam kartui) nukeliamas į antrąjį antradienį — įvyks birželio 14-tos vakarą, paprastu laiku, toje pat vietoje.

Valdyba.

VEDYBINĖS KORTELES

Dienraščio Laisvės Spaustuvė

Spausdina Vedybines Korteles WEDDING INVITATION

Dėlei vedybų ar kokių nors kitų įvykių ir parijų, reikale, atsispausdinti užkvietimų-invitation kortų, prašome kreiptis į Laisvės spaustuvę.

Laisvės spaustuvė padarys jums korteles moderniškiuosioms raidėmis. Jūs patys pasirinksite raides ir kortelių formą.

Tuom reikalu kreipkitės:

LAISVĖ

427 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y.

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS

Savininkas

306 UNION AVENUE

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

221 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

Valandos: 9-12 ryte

1-8 vakare

Penktdieniais uždaryta

ZUPP'S BAR

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Joseph Zeidat Jr., prop.

NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN

DEGTINĖS - VYNAI - ALUS

TELEVISION

Telefonas EVergreen 4-7729

Peter KAPISKAS

BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus

RHEINGOLD

BEER & ALES

32 Ten Eyck St.

Tel. EVergreen 4-8174

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Catherine Augustine & Frank Sanko

SAVININKAI

PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612

6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith, Daily)—Pirm., Birželio 6, 1949